

Χανιώτικα νέα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 23 Δεκεμβρίου 2017

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Χριστουγεννιάτικες
αναμνήσεις

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniaotika-nea.gr

editorial

Χριστούγεννα, η γιορτή της παιδικής ηλικίας. Γεμάτη προσμονή, παραμύθια και δώρα για τους μικρότερους, πλημμυρισμένη αναμνήσεις, νοσταλγία και... κούραση για τους μεγαλύτερους.

Χριστούγεννα, η γιορτή των υποσχέσεων και της ευαισθησίας. Η γέννηση του Χριστού και ο ερχομός του καινούργιου χρόνου είναι η αιτία για νέα ξεκινήματα, αποφάσεις και αισιόδοξη διάθεση.

Αφορμή για μια ματιά, έστω και φευγάλεα στον συνάνθρωπο, στις ανάγκες των άλλων, ευκαιρία να 'ρθούμε πιο κοντά, στις χαρές αλλά και στα προβλήματα.

Χριστούγεννα, μια γιορτή χιλιάδες ιστορίες, άλλοτε στα πρόσωπα των αγαπημένων προσώπων και άλλοτε σε αυτά των αγνώστων. Ιστορίες χωρίς τέλος που αρχίζουν και ξαναρχίζουν με κάθε ζωή που γεννιέται, με κάθε κύκλο που ανοίγει και με αυτόν που κλείνει πίσω του.

Σαν κάθε χρονιά που τελειώνει και ξαναρχίζει, επαναλαμβανόμενα όμως πάντα διαφορετικά.

Χρόνια πολλά.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

23/12

Νήφων

24/12

Ευγενία

25/12

Χρήστος,

Χριστίνα,

Χρύσα,

Χρυσούλα,

Βηθλεέμ,

Εμμανουέλα,

Εμμανουήλ,

Μανούσος

26/12

Ιωσήφ,

Ιωσηφίνα

27/12

Στέφανος,

Στέφος,

Στεφανία

28/12

Δόμνα

Θεοφίλη

29/12

Βενιαμίν

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Χριστουγεννιάτικες
αναμνήσεις

σελ. 6 ~ Πολιτισμός

σελ. 7 ~ Παιδότοπος

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 - 10 ~ Πολιτισμός

σελ. 11 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 12 ~ Αφορμή, Βιβλία

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

“Καλικαντζαροκαμώματα”

Εκδήλωση με τίτλο: “Καλικαντζαροκαμώματα, από τους Παραμυθοτραγουδιστάδες” θα πραγματοποιηθεί στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (Κ.Α.Μ.) στις 26 Δεκεμβρίου στις 6 μ.μ.

Η σχετική ανακοίνωση αναφέρεται: «Ποιοί είναι οι Παραμυθοτραγουδιστάδες; 4 φίλοι που αγαπούν τα παραμύθια και τη μουσική και που θέλουν να «παραμυθιάσουν» μικρούς και μεγάλους: ο παραμυθομάγιστρας, με τις φιγούρες και τις αφηγήσεις του, Νίκος Μπλαζάκης, η Ελευθερία Μπλαζάκη με το ακορντεόν και τις νεραϊδοεμμονές της, η Βιργινία Ντοκάκη με τα κρουστά και τις απόκοσμες φωνές και ο Δημήτρης Κολλίντζας με το

κανονάκι, την κιθάρα και τις γαϊδαροφωνάρες του. Και τι κάνουν;

Ξετρυπώνουν από τα έγκατα της γης και τα σεντούκια άλλων εποχών ιστορίες και θρύλους. Τα ξεσκονίζουν και τα ξαναζωντανεύουν με τη βοήθεια της φαντασίας, της αφήγησης, της παραδοσιακής μας μουσικής, των σκιών και των χρωμάτων.

Συνδιοργάνωση: Δήμος Χανίων, ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ.

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ “Δ. ΒΛΗΣΙΔΗ”

“Λιλιπού”

Η Παιδική Χορωδία του Δήμου Χανίων παρουσιάζει την «Λιλιπού» στο θέατρο “Δ. Βλησιδής” την Τετάρτη 27 Δεκεμβρίου στις 6 μ.μ. και στις 8 μ.μ. και την Πέμπτη 28 του μηνός στις 8 μ.μ. με ελεύθερη είσοδο. Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «πρόκειται για μια περιληπτική παράσταση της «Λιλιπούπολης», που η Χορωδία θα παρουσιάσει σε πλήρη, ολοκληρωμένη, δραματοποιημένη σκηνική εκδοχή το 2018. Είναι ένα εμβληματικό έργο, αποτέλεσμα συνεργασίας καλλιτε-

χνών με την επίβλεψη του Μάνου Χατζιδάκη, που πριν από σαράντα χρόνια σημάδεψε μία ολόκληρη γενιά και η επίδρασή της στον αισθητικό μας κόσμο είναι ακόμα ζωντανή. Οι Μαρία Μυρωτή και Μαρία Παίρη είναι υπεύθυνες για τη σκηνοθεσία, τη χορογραφία και την κίνηση ενώ τη σκηνογραφική δουλειά ανέλαβε η Λαμπρινή Μποβιάτσου. Ο Γιώργος Καλούτσος και ο Νίκος Περάκης υπογράφουν την μουσική προετοιμασία». Συνδιοργάνωση: Δήμος Χανίων – ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ.

ΣΤΟ “ΜΕΓΑΛΟ Ο”

Παιδική
παράσταση

Μια διασκευή πάνω στο παραμύθι του Μάνου Χατζιδάκη “Το Νησί των Συναισθημάτων” θα παρουσιάσουν η θεατρική ομάδα “Μαγικό Κατ’ΑΡΤΙ” και ο μουσικός Ταξιάρχης Βασιλάκος το Σάββατο 23/12 στις 5 μ.μ. στο “Μεγάλο Ο” με δωρεάν είσοδο. Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, πρόκειται για χριστουγεννιάτικη παράσταση με τραγούδια, παρουσίαση βιβλίου, πειράματα και παιχνίδι.

Το γούρι του 2018

σε χρυσό 80€
σε ασήμι 30€ΧΡΗΣΤΟΣ
ΤΣΙΤΣΙΡΙΔΗΣ

ΚΡΙΑΡΗ 10 | ΧΑΝΙΑ | ΤΗΛ. 28210 79412 - 6974 651581

τεύχος 758
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας “Χανιώτικα Νέα”

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Παρασκευάς Ν. Περάκης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

“ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ”:

Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Γιώργος Κώνστας, Γιάννης Λυβιάκης,

Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα

Μαρουλοσφάκη, Βασιλική

Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:

Δέσποινα Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη,

Ελένη Σταυρίδη

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:

Νεκτάριος Κακατσάκης

ΠΙΣΤΕΤΕΣ: Hussein Rajafitkhar,

Γιάννης Περάκης,

Γιώργος Στεφανάκης

ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο

“Ερμής” (Μπουνιαλή 11-19)

τηλ. 28210 51.003 - 6,

fax 28210 51.007

e-mail: info@haniaotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:

Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 -

6 fax 28210 91.900

Διαφημιστικό Τμήμα:

Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6

e-mail: ads@haniaotika-nea.gr

ΣΤΗΝ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Μουσική Λειτουργία

Μια μουσική λειτουργία για σόλο βιολοντσέλο θα παρουσιάσει ο Μιχάλης Χόιπελ την Παρασκευή 29 Δεκεμβρίου στις 9 μ.μ. στην Καθολική Εκκλησία Χανίων.

Πως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση «Για 5η συνεχόμενη χρονιά συναντιώμαστε στην Καθολική Εκκλησία στα Χανιά στις 29 Δεκεμβρίου, στις 9 μ.μ., ανακαλύπτοντας το ρεπερτόριο για σόλο βιολοντσέλο. Φέτος, λόγω του επετειακού χαρακτήρα της συναυλίας, γυρίζουμε στα βασικά. Όπως και στην πρώτη Μουσική Λειτουργία, έτσι και φέτος θα ασχοληθούμε με μία Σουίτα για σόλο βιολοντσέλο του Johann Sebastian Bach. Συγκεκριμένα θα δούμε πως δομείται και ποιά μουσικά κρύβει η 1η από όλες τις Σουίτες, το πρώτο έργο γραμμένο αποκλειστικά για σόλο βιολοντσέλο».

Ο Μιχάλης Χόιπελ έχει εμφανιστεί ως σολίστ σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες όπως τις Γερμανία, Γαλλία, Δανία, Σουηδία, Ιταλία, Ελβετία και Ελλάδα. Το 2009 Μετά από πρόσκληση εμφανίστηκε στην 15η Διάσκεψη του ΟΗΕ για την κλιματική αλλαγή με ένα σόλο πρόγραμμα με το όνομα "The planet's deep expectations". Η συναυλιακή του δραστηριότητα τον έχει οδηγήσει σε μερικές

από τις σημαντικότερες αίθουσες συναυλιών της Ευρώπης όπως την Elbphilharmonie και τη Laeiszhalle στο Αμβούργο, το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, το Cuvillés Theater στο Μόναχο, το Concertgebouw στο Άμστερνταμ κ.α. Έχει συμπράξει ως σολίστ με ορχήστρες όπως την Εθνική ορχήστρα της Λευκορωσίας, την Συμφωνική Ορχήστρα Αθηνών, την Συμφωνική Ορχήστρα του πανεπιστημίου μουσικής του Αμβούργου και του Ανοβέρου, την Sinfonieta του δήμου Χανίων κ.α.

Συμμετέχει σε σχήματα μουσικής δωματίου και ορχήστρες σε Γερμανία και Ελλάδα παίζοντας σημαντικά έργα κλασικής μουσικής αλλά και δίνοντας πρώτες εκτελέσεις έργων σύγχρονων συνθετών.

Ο Μιχάλης Χόιπελ παίζει σε ένα βιολοντσέλο κατασκευασμένο το 1723 από τον David Tecchler στη Ρώμη.

Είσοδος Ελεύθερη.

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Μουσικό ταξίδι με τη Φιλαρμονική

Ένα μουσικό ταξίδι με τη Φιλαρμονική του Δήμου Χανίων θα πραγματοποιηθεί στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (ΚΑΜ) στις 28 Δεκεμβρίου στις 8.30 μ.μ.. Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «η Φιλαρμονική πλαισιωμένη από τους λιλιπούτειους μαθητές της, θα αποδώσει Χριστουγεννιάτικες μελωδίες. Στο «Μουσικό Εργαστήρι» της Φιλαρμονικής του Δήμου Χανίων, τα παιδιά έρχονται σε επαφή με το μαγικό κόσμο της μουσικής, αναπτύσσουν την δημιουργικότητα, την φαντασία και την έκφραση. Σε μία μπάντα τα παιδιά παίζουν μουσική μέσα στο σύνολο, γεγονός που ενθαρρύνει την ομαδικότητα και τα βοηθά να καλλιεργήσουν κοινωνικές δεξιότητες, ενώ παράλληλα συνεργάζονται και αλληλεπιδρούν. Η μουσική βοηθά στην ανάπτυξη του παιδιού και στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας». Στο τραγούδι (φιλική συμμετοχή): Πολύμνια Κοτσώνη Ενόργανωση, Διεύθυνση μπάντας: Παύλος Μπαϊλάκης, Αρχιμουσικός Συνδιοργάνωση : Δήμος Χανίων - ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Jazz Orchestra

Συναυλία με τη Jazz Orchestra θα πραγματοποιηθεί στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (ΚΑΜ) στις 30 Δεκεμβρίου στις 8.30 μ.μ. Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «η "Jazz Orchestra" είναι μία BIG BAND που αποτελείται από 14 επαγγελματίες μουσικούς του είδους (πνευστά, rhythm section, φωνή) που ζουν και εργάζονται στα Χανιά. Το ρεπερτόριο της περιλαμβάνει γνωστές jazz μελωδίες -τραγούδια -αυτοσχεδιασμούς. Η ορχήστρα έχει δώσει συναυλίες στο Π.Κ. Χανίων, στο Δημοτικό Κινηματογράφο ΚΗΠΟΣ, κ.α. με μεγάλη επιτυχία. Έχει συνεργαστεί με τη χορωδία του Μουσικού Σχολείου Χανίων σε συναυλία φιλανθρωπικού χαρακτήρα παίζοντας χριστουγεννιάτικες μελωδίες διασκευασμένες για Big Band. Τα Χριστούγεννα του 2016 ηχογραφήθηκε η συναυλία και στη συνέχεια μεταδόθηκε από τους 19 περιφερειακούς σταθμούς της Ε.Ρ.Τ.». Συνδιοργάνωση : Δήμος Χανίων - ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ

ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΝΑΟ ΑΓ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Ιερά Αγρυπνία Εορτής Χριστουγέννων

Μια ξεχωριστή ευκαιρία για όλους δίνεται φέτος από την ενορία του Αγίου Χαράλαμπος Λενταριανών με την ευκαιρία της εορτής των Χριστουγέννων. Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση εκ

του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, «το εσπέρας της Κυριακής 24ης Δεκεμβρίου και ώρα 8 μ.μ. θα τελεσθεί με κάθε Εκκλησιαστική μεγαλοπρέπεια ο Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός των Χριστουγέννων στον Ιερό Ναό Αγίου Χαράλαμπος Λενταριανών προεξάρχοντας του Πανοσιολογιωτάτου Πρωτοσυγκέλλου Αρχιμ. Δαμασκηνού Λιονάκη ενώ στη συνέχεια θα τελεσθεί η Πανηγυρική Χριστουγεννιάτικη παννυχίδα κατά την οποία θα ψαλλεί ο Όρθρος και ακολούθως Χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία.

Καλούνται οι Χριστιανοί μας να συμμετάσχουν, ανάλογα με τις υποχρεώσεις τους, στις προαναφερθείσες Λειτουργικές Συνάξεις, ώστε κατά την μεγάλη αυτή εορτή της Πίστεως μας να γευθούν

την χαρά και την ευλογία του Σαρκωθέντος Σωτήρος Χριστού και να μη μείνει κανείς αλειτούργητος».

«Ας στηρίξουμε με τις προσευχές μας και την παντοειδή αγάπη μας όλους τους μοναχικούς αδελφούς μας, αποδείχνοντάς τους ότι δεν είναι μόνοι και πως μαζί με τον νεογέννητο Χριστό είμαστε κι εμείς φιλάνθρωπα κοντά τους, ότι τους σκεπτόμαστε και τους στηρίζουμε σ' αυτές τις δύσκολες ώρες, που διέρχεται ο κόσμος όλος και ο τόπος μας αλλά και το σημαντικότερο, ότι διατρανώνουμε πως για όλους εμάς τους ανθρώπους γεννήθηκε ο Χριστός Σωτήρας, Λυτρωτής και Ευεργέτης», καταλήγει η ανακοίνωση.

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης
Οι Αντιπεριφερειάρχες
και το Περιφερειακό Συμβούλιο
Σας εύχονται
Καλά Χριστούγεννα, με Υγεία

Χρόνια σας
Πολλά

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

MANOS MALAXIANAKIS AND THE BAND

Κυριακή
Παραμονή
Χριστουγέννων
24/12
Έναρξη
15.00 μ.μ.

Κονδυλάκη
street Party

Συνδιοργανωτές
KRITAMON
COFFEE WINE FOOD
Τηλ κρατήσεων
6973556603
2821111427

Τηλ κρατήσεων
6946191992

Επιστρέψαμε!!! Σας περιμένουμε να γιορτάσουμε μαζί τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά με μουσικούς και γευστικούς δίσκους, πολύ κέφι και χορό για τους νοσταλγούς του Rock and Roll και όχι μόνο.

Τιμή πλάτω 10€

Ανοικτά όλο τον χειμώνα κάθε Παρασκευή και Σάββατο, γιορτές και αργίες από τις 21.00

ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ - ΤΗΛ. 6946 221206

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΔΑΚΗΣΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ
ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΕΣ
ΓΥΡΙΖΟΥΝ
ΠΙΣΩ
ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ
ΚΑΙ ΑΦΗΓΟΥΝΤΑΙ

Χριστουγεννιάτικες αναμνήσεις

Μια εικόνα που καράχθηκε μέσα μας, κάποια λόγια που ακόμα ηχούν στα αυτιά μας, μια ατμόσφαιρα που έγραψε ανεξίτηλα στην ψυχή. Οι γιορτές είναι σαν ένας μεγεθυντικός φακός που δίνει μια άλλη διάσταση στα πράγματα. Σαν να σε υποβάλλουν να δεις πέρα από τα ανθρώπινα ή καλύτερα να αισθανθείς βαθιά ανθρώπινα τα όσα συμβαίνουν. Ισως γι' αυτό και οι μέρες αυτές συχνά σηματοδεύουν τη μνήμη μας. Οι "διαδρομές" ζήτησαν από 5 πνευματικούς δημιουργούς των Χανίων, συγγραφείς και ποιητές, να γυρίσουν πίσω το ρολόι του χρόνου και να ανασύρουν χριστουγεννιάτικες αναμνήσεις. Στιγμές που για κάποιον λόγο τους "χάραξαν" αφήνοντας μέσα τους βαθιά τα ίχνη τους. Ετσι άλλοτε με μια αφήγηση ρεαλιστική κι άλλοτε σαν να βυθίζονται σε όνειρο οι Μαρινέλλα Βλαχάκη, Λεωνίδα Κακάρογλου, Αγγελική Καραθανάση, Ελένη Μαρινάκη και Ευδοκία Σκορδαλά - Κακατσιάκη μας ταξιδεύουν σε κάποια δικά τους Χριστούγεννα που δεν θα ξεχάσουν ποτέ.

Μαρινέλλα
Βλαχάκη.

Χριστούγεννα με τον κυρ Αλέξανδρο

Πάνε πολλά χρόνια από τότε... Προετοίμαζα εκείνο τον καιρό μία παράσταση με κείμενα του Παπαδιαμάντη, κι ολόκληρη η ύπαρξή μου είχε εμποτιστεί με το λόγο του. Παραμονή Χριστουγέννων πήγα στο χωριό μου να μαζέψω μανουσάκια για να χαρίσω στους φίλους μου. Παλιά μου συνήθεια να κάνω δώρο αυτά τα μυρωδάτα αγριολούλουδα με ευχές γραμμένες σε καρτούλα δικής μου κατασκευής. Μάζευα μανουσάκια ψιθυρίζοντας το κείμενό μου, ζαλισμένη από το άρωμά τους και την ομορφιά του τοπίου. Επειτα από λίγο ο πράσινος τάπητας του αγρού άρχισε να ασπρίζει. Χιόνιζε και... «αίνιφάδες, μυϊά λευκαί, τολύπαι βάμβακος, έφεροντο στροβιληδόν εις τόν άέρα, και έπιπτον εις τήν γήν...».

Όταν πια αποφάσισα να επιστρέψω στο σπίτι βράδιαζε και «ήχιών είχε στρωθή σινδών, εις όλον τόν μακρόν, στενόν δρομίσκον...»

Με κυρίευσε ενθουσιασμός! Να λοιπόν κύρ Αλέξανδρε απόψε θα τα

λέμε οι δυο μας στο δικό σου φυσικό σκηνικό, ψιθύρισα και κράτησα με λαχτάρα στα χέρια μου τα κείμενα. Δεν έχασα ούτε δευτερόλεπτο από τη μαγεία εκείνης της Αγίας Νύχτας! Μέσα στο δωμάτιο τρεμπόλαιζε μια φλογίτσα από το μικρό παραθυράκι της ξυλόσομπας, ενώ έξω, πυκνές νυφάδες χιονιού άπλωναν κατάλευκο μεταξωτό σεντόνι στην αυλή. «Άσπρο σινδόνι... να μᾶς άσπρίση όλους στο μάτι τοῦ Θεοῦ... ν' άσπρίσουν τὰ σωθικά μας... να μὴν ἔχουμε κακή καρδιά μέσα μας».

Αυτή η ατμόσφαιρα με παρέδωσε «εις σκέψεις φιλοσοφικές και εις ποπτικές εικόνας»

Ξημέρωσε Χριστούγεννα! Η χιονόπτωση σταμάτησε και μια παραδείσια γαλήνη απλωνόταν παντού. Μόνο «τὰ κοσσυφάκια τὰ λάλα με τὸ άμαυρόν πτέρωμα, οἱ κηρομῦται οἱ γλυκεῖς και οἱ κίχλαι αἱ εὐθυμοί» πετούσαν από κλαδί σε κλαδί και

κελαποῦσαν.

Μια σκέψη σαν ξαφνική αναλαμπή με σήκωσε από την καρέκλα! Ναι! Θα βγώ έξω να πάω ένα μπουκέτο μανουσάκια στους γονείς μου! Βγήκα από το σπίτι κι άρχισα να περπατώ πολύ αργά, καθώς τα πόδια μου βυθίζονταν σχεδόν ως το γόνατο στο χιόνι. Το χωριό έρημο, ψυχή δεν απάντησα στο δρόμο για την Αγία Ειρήνη. Όταν έφτασα με κυρίευσε δέος! Η θέα των χιονισμένων μνημάτων μοναδική! «Όσαν ήχιών να ίσοπεδώση και ν' άσπρίση όλα τὰ πράγματα, όλας τὰς άμαρτίας, όλα τὰ περασμένα». Οι φράσεις από το κείμενο που ψιθύριζα ηχούσαν παράξενα, σα να μην έβγαιναν απ' τα δικά μου χείλη.

Στάθηνκα μπροστά στο σπιτάκι που αναπαύονται οι γονείς μου και στόλισα πάνω στο χιόνι ένα ένα τα μανουσάκια. Αισθάνθηκα το χρόνο να ανοίγει και να γίνεται άπειρος. Αλήθεια, δεν ξέρω πόση ώρα ή ώρες έμεινα εκεί να τους μιλώ...

Όταν πια γύριζα σπίτι, αντίκρυσα στον κήπο ενός εγκαταλεμένου από χρόνια σπιτιού ένα σκουρόχρωμο μακρύ σακάκι να σαλεύει αργά, «εις τὸ παλιόσπιτο τὸ μισογκρεμισμένον, ή παλιὰ πατατούκα, τήν όποίαν έφόρει πεταχτήν έπί ὤμων...» Ναι! Απρόσμενα εμφανίστηκε εμπρός μου η πατατούκα του κυρ Αλέξανδρου...

Εκείνα τα Χριστούγεννα ήταν, σ' αλήθεια ήταν ένα θαύμα. Δε θα τα ξεχάσω ποτέ.

Μαρινέλλα Βλαχάκη

Ελένη
Μαρινάκη

Το δέντρο

Πέντε παιδιά είχε η κυρά Λένη και τα Χριστούγεννα ένα δέντρο με χρυσόχαρτα. Ούτε κεριό ούτε ηλεκτρικό. Μια λάμπα πετρελαίου μόνο στο μικρό δωμάτιο. Εκεί τρώγανε, εκεί κοιμόντουσαν. Θυμάμαι εκείνα τα χρυσόχαρτα, περιτυλίγματα από φτηνά σοκολατάκια που τα μαζεύανε στο δρόμο τα παιδιά και στόλιζαν το δέντρο.

Ελένη Μαρινάκη

«Οι Χριστουγεννιάτικες ιστορίες εμπεριέχουν ένα βιβλίο. Πριν 7 χρόνια όταν είχε εκδοθεί το πρώτο μου βιβλίο το μυθιστόρημα "Η ζωή και τίποτ' άλλο" βρέθηκα παραμονή Χριστουγέννων στο ιστορικό βιβλιοπωλείο των εκδόσεων "Εστία" επί της οδού Σόλωνος για να συναντήσω τη Μάνια Καραϊτίδη εμβληματική προσωπικότητα στον χώρο του βιβλίου. Μαζί μου είχα ένα μπουκάλι τσικουδιάς από τα Χανιά. Στην συζήτηση επάνω της είπα "κα Μάνια, σας χρωστώ μεγάλη ευγνωμοσύνη".

"Γιατί;", μου απαντά.

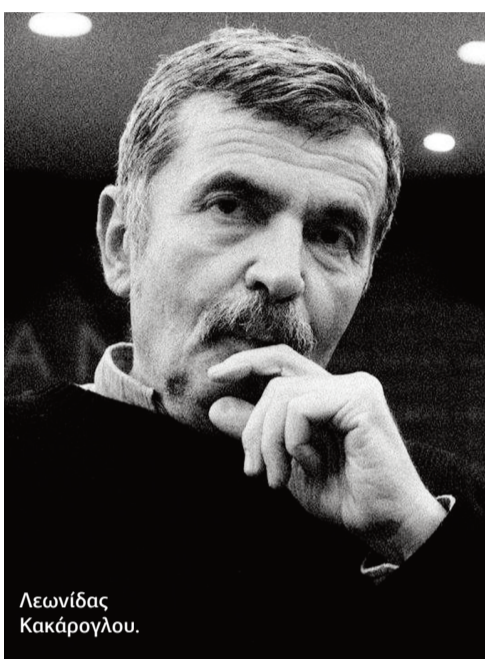
"Γιατί πραγματοποιήσατε το όνειρό μου. Όταν ήμουν μικρός διάβαζα πολλά βιβλία της "Εστίας". Υπήρχε μάλιστα ένα βιβλιοπωλείο στον πιο κεντρικό δρόμο της πόλης που έφερε συνήθως βιβλία της "Εστίας". Πήγαινα εκεί, τα χάζευα και προσπαθούσα να διαλέξω. Όμως συνήθως δεν είχα χρήματα κι οι άνθρωποι του Βιβλιοπωλείου είτε μου τα χάριζαν είτε έκανα οικονομίες για να αγοράσω μια άλλη φορά. Από εκείνες λοιπόν τις εκδόσεις που ως παιδί λάτρευα και διάβαζα, έμελλε να εκδοθεί και ένα δικό μου βιβλίο". Η κυρία Μάνια συγκινήθηκε πάρα πολύ και τότε ήρθε αυτόματα στο μυαλό μου μια άλλη ιστορία που είχε διαδραματιστεί παραμονή Χριστουγέννων και την ρώτησα αν ήθελε να της την αφηγηθώ. Εκείνη βρισκόμενη στο δεύτερο ποτηράκι συμφώνησε με χαρά...

Παραμονή Χριστουγέννων, θα πηγαίναμε να πούμε τα Κάλαντα με τον φίλο και συμμαθητή μου Σταύρο. Μάλιστα μου είπε να είμαι έτοιμος δυο ώρες πιο νωρίς, αζημέρωτα δηλαδή για να... πιάσουμε σειρά. Όταν ετοιμάστηκα για να φύγουμε, με περίμενε η μητέρα μου στην πόρτα με ένα θερμόμετρο και μου είπε: "Δεν θα πας πουθενά". Θα βάλεις το θερμόμετρο για να δούμε την θερμοκρασία σου, γιατί το βράδυ κοιμήθηκες ανήσυχος, βήχεις και έχω την εντύπωση ότι έχεις πυρετό. Εάν έχεις δεν μπορείς να γυρίζεις να λες τα κάλαντα στα σπίτια γιατί θα χειροτερεύει η υγεία σου και θα μείνεις όλα τα Χριστούγεννα στο κρεβάτι". Μου βάζει το θερμόμετρο και εγώ για να φύγω, έβγαζα το θερμόμετρο από την θέση του ή δεν το έβαζα κανονικά για να μην δείξει ότι είχα πυρετό. Η μάνα μου όμως το κατάλαβε και μου ξανά έβαλε το θερμόμετρο και έκασε από πάνω μου, μου κρατούσε το χέρι και τελικά το θερμόμετρο έδειξε 38.7. Είχα πυρετό και μου λέει: "Δεν πας πουθενά".

Εκείνη την στιγμή ακούγεται το σφύριγμα του Σταύρου κάτω από το σπίτι. "Δεν θα πας" μου λέει η μάνα μου. "Και τι θα κάνω, βρε μητέρα, μες το σπίτι;", της λέω.

"Θα κάτσεις να διαβάσεις", είπε. Οπότε ο Σταύ-

Ένα παιδικό όνειρο που έγινε πραγματικότητα

Λεωνίδας Κακάρογλου.

ρος έφυγε με κρύα καρδιά, γιατί έχασε τον συνεργάτη του και έμεινα εγώ στο σπίτι να διαβάσω... Αλλά που μυαλό, να διαβάσω; Εμένα το μυαλό μου ήταν στα κάλαντα, στους φίλους μου και στις εισπράξεις που θα κάναμε και με τις οποίες θα αγόραζα κάποια από τα αγαπημένα μου βιβλία.

Σε κείνη την αρρώστια το "Ταξίδι με τον Εσπερο" του Άγγελου Τερζάκη μου κράτησε συντροφιά. Αρχισα το διάβασμα με κάποιες διακοπές στην αρχή όμως το βράδυ που έμεινα μόνος μου στο σπίτι, το ολοκλήρωσα. Μάλιστα απομόνωσα την παράγραφο του τέλους και είπα: "Αν γίνω ποτέ συγγραφέας, θα την χρησιμοποιήσω". Όντως έτσι έγινε. Όταν έγραψα το μυθιστόρημα "Η ζωή και τίποτ' άλλο" η τελευταία παράγραφος είναι η παράγραφος από "Ταξίδι με τον έσπερο", με κάποιες μικρές διορθώσεις...
Λεωνίδας Κακάρογλου

Αγγελική Καραθανάση - Μανουσάκη.

Γύρω από το χριστουγεννιάτικο τραπέζι του 195...

με τα μισοψημένα ψάρια του Μπαλουκλή και τον εξαδάκτυλο βασιλιά Κωνσταντίνο που θα ελευθερώσει την Πόλη. Μετά δάκρυα και σιωπή.

Σε λίγο ο πατέρας μου, γλυκαίνοντας το πρόσωπό του, ύψωσε το ποτηράκι με το κρασί και «εις υγείαν, του χρόνου καλύτερα!» είπε και κίνησε να μιλάει για τα Χριστούγεννα του 1941 στο μέτωπο της Αλβανίας: «...Έβλεπα πως πολυβολώντας από το ύψωμα είχαμε γίνει στόχος των Ιταλών. Κουρουπάκη, θα σκοτωθούμε εδώ, πάμε λίγο παραπέρα, λέω στον διπλανό μου. Μα ο Κρητικός αγύριστο κεφάλι. Αλλάζω θέση μοναχός μου και αμέσως μια ριπή από εχθρικό πολυβόλο τινάζει τα μυαλά τού άλλου στον αέρα. Βλέπεις, Κουρουπάκη, που είχα δίκιο; λέω στο άδειο κεφάλι, αλλά ήταν αργά. Την ώρα της μάχης μια στιγμή χωρίζει τη ζωή από τον θάνατο. Πρέπει να είσαι έτοιμος να την αρπάξεις».

Μετά η κουβέντα γύρισε σ' άλλες οδυνηρές, χιλιοειπωμένες ιστορίες για την υποχώρηση, τη γερμανική κατοχή, τον εμφύλιο, τους Αγγλους. Η μαμά βρήκε τότε ευκαιρία και είπε: «Α! Η Αγγλία δεν πιάνεται φίλος, να το ξέρετε. Το κατάλαβα στο όνειρό μου ημερώνοντας Χριστούγεννα του 1944. Ένας σκύλος με τη μούρη τού Τσώρτσιλ με κυνηγούσε γαυγίζοντας απειλητικά. Όλο έκανα να του ξεφύγω κι όλο βρισκόταν πίσω μου έτοιμος να με κατασπαράξει, ώσπου με ξύπνησαν οι σειρήνες κι έτρεξα στο καταφύγιο...».

«Αυτά πέρασαν, ξεχάστε τα», διέκοψε η γιαγιά, «είναι πιο καλά τώρα. Το τραπέζι μας δεν είναι πλούσιο, αλλά έχει την πολιτική νοστιμάδα. Αν τα είχαμε αυτά τότε, θα ήμασταν τρισευτυχισμένοι. Χαρείτε τη ζωή, είναι μπροστά σας. Και λεφτά θα κάνετε και τα παιδιά θα ζήσουν σ' έναν κόσμο καλύτερο, με ειρήνη και ομόνοια... Και την Πόλη θα πάρουμε», είπε με σιγουριά. Έκανε ξανά το σταυρό της και σπκώθηκε από το τραπέζι. Μας φίλησε, πήγε στη γωνιά της κι έπιασε να τραγουδάει τον αμανέ της.

Αγγελική Καραθανάση - Μανουσάκη

«Γιαγιά μου, θες να σου πω το Χιόνια στο καμπαριό;», με ρωτά ξαφνικά, πέφτοντας στην αγκαλιά μου, η μικρή Ευρυδίκη. Και χωρίς να περιμένει απάντηση, αρχίζει να τραγουδά! Χαμογελώ, κλείνω τα μάτια, και... κοίτα να δεις, στο πι και φι ξαναγίνονται παιδί!

Και βρίσκομαι χιλιάδες μίλια μακριά από δω. Στη Σαμοθράκη. Στο μικρό χωριό μου, που τυλιγμένο στην απέραντη σιγαλιά, την άσπιλη λευκότητα, την αστραφτερή φρεσκάδα του χιονιού, προσμένει τα Χριστούγεννα. Πηγαίνω στη Δευτέρα Δημοτικού. Κι έχω χαρά που είμαι η Παναγίτσα στη γιορτή του Σχολείου... Χαρά, γιατί έμαθα πώς οι άγγελοι ανεβοκατεβαίνοντας στον ουρανό τη νύχτα που γεννήθηκε ο Χριστός, έλεγαν το όνομά μου! Χαρά, γιατί η δασκάλα μας είπε, πως ο Χριστός, που γεννιέται κάθε χρόνο, πάντα ψάχνει σπίτι για να γεννηθεί... και κτυπά τις πόρτες των... φτωχών ανθρώπων, γιατί κι Εκείνος ήταν φτωχός... πιο φτωχός κι από τους φτωχούς!

Σκέφτηκα ακούγοντάς την, πως μπορεί τούτα τα Χριστούγεννα να έρθει ο Χριστός στο δικό μας σπίτι! Κι αποφάσισα να ξενυχτήσω για να Τον περιμένω...

Παραμονή Χριστουγέννων. Νύχτα βαθιά. Μια γλυκιά προσμονή με κρατά ξύπνια. Τον περιμένω! Αν έρθει, θ' ακούσω το κτύπημα Του, θα Του ανοίξω την πόρτα μας, θα Τον υποδεχτώ!...

Με το χάραμα, ακούγεται η καμπάνα της Παναγιάς. Η μαμά μου,

Τα Χριστούγεννα, που ήρθε ο Χριστός στο σπίτι μας!

από ώρα σπκωμένη, με σκουντά απαλά. «Έλα, μάτια μου! Χριστός γεννιέται! Πρέπει να ετοιμαστούμε για την εκκλησιά!», λέει χαρούμενα. Πού τη βρίσκει τη χαρά; Είμαι λυπημένη που δεν ήρθε!... Στην εκκλησιά δεν προσέχω καθόλου τον παπά Γιώργη, ούτε τους ψάλτες!

Εχω καρφώσει το βλέμμα μου στην Πέλα, τη συμμαθήτριά μου. Και τι δεν θα 'δυνα ν' αλλάξω το καινούργιο φανελένιο λουλουδάτο φουστάνι μου, το ξεθωριασμένο μάλινο παλτό μου, τις πλεχτές κάλτσες, τα τερλίκια και τις γαλότσες μου με το χιονάτο

λούτρινο παλτό της, το μπλε βελούδινο με το κάτασπρο δαντελένιο γιακαδάκι φουστάνι της, τα αστραφτερά λουστρινένια παπούτσια της! Λαχταρώ να είμαι στη θέση της! Κι ας μην έρθει ποτέ ο Χριστός στο σπίτι μας!...

«Γιαγιά μου, σου άρεσε το τραγούδι μου;» ρωτά η Ευρυδίκη, επαναφέροντάς με στην... τάξη!

Κι όμως, ήρθε ο Χριστός, εκείνα τα Χριστούγεννα στο σπίτι μας, συλλογιέμαι. Ήταν ο Μιχαλιός. Ο πιο φτωχός από τους φτωχούς του χωριού! Τον βρήκαμε, γυρίζοντας από την εκκλησιά, στα σκαλοπάτια του σπιτιού μας. Ξεπαγιασμένο, λυπημένο, νηστικό!

Η μάνα μου τον καλοδέχτηκε. Μοιραστήκαμε μαζί του τη σούπα μας, το ψωμί μας, τη ζεστασιά του τζακιού μας! Τη βαθιά, την αληθινή χαρά των Χριστουγέννων!

Ευδοκία Σκορδαλά - Κακατσάκη

ΣΤΟ ΓΕΡΑΝΙ

Φωταγώγηση Χριστουγεννιάτικου δέντρου του Δήμου Πλατανιά

Σε εορταστικό κλίμα και με μεγάλη συμμετοχή μικρών και μεγάλων πραγματοποιήθηκε στην έδρα του Δήμου στο Γεράνι, η φωταγώγηση του χριστουγεννιάτικου δένδρου μαζί με χορό, παραδοσιακά κεράσματα και πολύ μουσική, έξω από την πλατεία της ΔΕΥΑΒΑ.

Ο Άγιος Βασίλης μοίρασε απλόχερα χαμόγελα και ευχές, καθώς η παιδική χορωδία του Δήμου Πλατανιά και του ΕΠΑΛ Πλατανιά απέδιδαν Χριστουγεννιάτικα τραγούδια και κάλαντα.

Η γιορτή συνεχίστηκε με χορούς από το Μουσικοχορευτικό Όμιλο Γερανίου και το συγκρότημα του Γιάννη Μαραγκάκη, την ώρα που ο σύλλογος γονέων και κηδεμόνων του Δημοτικού σχολείου Γερανίου διέθετε χειροτεχνίες και άλλα χριστουγεννιάτικα δώρα στο παζάρι αλληλεγγύης.

Η φωταγώγηση έγινε από τον Δήμαρχο Πλατανιά κ Ιωάννη Μαλανδράκη μαζί με τον πρόεδρο του πολιτιστικού συλλόγου Γερανίου κ. Γεώργιο Μαστορακάκη ενώ την εκδήλωση συντόνισε ο Αντιδήμαρχος κ Νικόλαος Δασκαλάκης.

Επίσης στην γιορτή συμμετείχαν ο αντιδήμαρχος κ. Μπεμπιδάκης, ο πρόεδρος του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων του Δημ.Σχολείου Γερανίου κ. Βουρδουμπάς και πολύ κόσμος.

Ακολούθησε πλούσιο κέρασμα για όλους τους παρευρισκόμενους.

Την εκδήλωση διοργάνωσε ο Δήμος Πλατανιά σε συνεργασία με το Τ.Σ. & τον πολιτιστικό σύλλογο Γερανίου.

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

“Ο Άγιος Βασίλης και τα ξωτικά του έρχεται κοντά σας με το τρενάκι”, την Τετάρτη 27/12 στην Δημοτική Ενότητα Πλατανιά (αναχώρηση στις 4.30 μ.μ.), την Πέμπτη 28/12 στην Δημοτική Ενότητα Κολυμπαρίου (αναχώρηση 4 μ.μ. από το Δημαρχείο στο Γεράνι), την Παρασκευή

29/12 στη Δημοτική Ενότητα Μουσουρών με αναχώρηση στις 4 μ.μ. από το Δημαρχείο στο Γεράνι.

•Μουσικές εκδηλώσεις: Παράσταση “Άγια Νύχτα” στις 26/12 στις 7 μ.μ. στο Πολύκεντρο Βουκολιών και στις 29/12 στις 7 μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο Μάλεμε.

•Συναυλίες με ροκ και έντεχνη μουσική με τον Μάνο Τρυπιά και το συγκρότημά του την Τρίτη 2 Ιανουαρίου στις 7 μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο Σηπλιάς, την Πέμπτη 4 Ιανουαρίου στις 9 μ.μ. στην ταβέρνα “Αιμιλία”στη Ζούρβα και το Σάββατο 6/1 στις 8.30 μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο (πρώην δημοτικό σχολείο) στο Συρίλι.

•Παιδικό θέατρο από την ομάδα “Ανατολή” της Κωνσταντίνης Γαρμπιδάκη το Σάββατο 23/12 στις 6 μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο Μάλεμε και το Σάββατο 30/12 στο Πολιτιστικό Κέντρο (πρώην δημοτικό σχολείο) Φουρνέ.

•Εκδηλώσεις στο δη-

μοτικό κλειστό Γυμναστήριο Ταυρωνίτη το Σάββατο 30/12 στις 6 μ.μ. με παιδικό ξεφάντωμα με μουσική, κλόουν και παιχνίδια και την Παρασκευή 5/1/2018 στις 6 μ.μ. με ταχυδακτυλουργό.

•Εκδηλώσεις Θεοφανίων το Σάββατο 6/1/2018 με αγιασμό των υδάτων και με υποδοχή νέου έτους και με βράβευση νεοεισαχθέντων φοιτητών

Δήμου Πλατανιά στις 5 μ.μ. στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης στο Κολυμπαρί.

•Συναυλία με εορταστική μουσική από τη μπάντα του Πολεμικού Ναυτικού στην Κρήτη (ΝΑΣΚΡΗ) την Τετάρτη 10 Ιανουαρίου στις 7 μ.μ. στο Τσιράκειο Πολιτιστικό Κέντρο Σκινέ.

ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

Χριστουγεννιάτικοι ρυθμοί

Εργαστήρι ξωτικών θα πραγματοποιηθεί στο “Παγωμένο δάσος” σήμερα Σάββατο από τις 1.30 μ.μ. έως τις 5 μ.μ.. Το εργαστήρι θα περιλαμβάνει χριστουγεννιάτικες, χειροποίητες κατασκευές από τα παιδιά του 8ου Συστήματος Αεροπροσκόπων Χανίων και τους γονείς τους, face painting, οργάνωση και συμμετοχή στο παιχνίδι θσαυρού του ΚΔΑΠ Λενταριανών, κ.α.

ΑΦΗΓΗΣΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙΟΥ

Το παραμύθι της Ελένης Μπετεινάκη: “Ο τρακαρούκας ο Καλικάτζαρος” ζωντανεύει μέσα από την αφήγηση της Ρούλας Τατσοπούλου το Σάββατο 23/12 στις 11.30 π.μ. στο βιβλιοπωλείο “Επιλογές” με ελεύθερη είσοδο. Στην κιθάρα συνοδεύει ο Γιάννης Μανούσας.

ΣΤΟ ΠΟΛ. ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ

Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση του Γραφείου Νεότητας της Ιεράς Μητρόπολης Κυδωνίας και Αποκορώνου θα πραγματοποιηθεί στο Πολιτιστικό Κέντρο της Μητροπόλεως το Σάββατο 23 Δεκεμβρίου στις 7.30 το απόγευμα.

Η εκδήλωση περιλαμβάνει: Αγιογραφική ανάλυση της εικόνας της Γεννήσεως, ύμνος από την Βυζαντινή Χορωδία, κάλαντα και Χριστουγεννιάτικα Τραγούδια από την Παιδική Χορωδία και την Χορωδία Ενηλίκων, παρουσίαση από το εργαστήρι “Σύγχωρος”, εθίμου και χορού από την Βόρεια Ελλάδα.

ΟΙ “ΧΑΝΙΩΤΙΣΣΕΣ ΜΑΜΑΔΕΣ”

Χριστουγεννιάτικες δράσεις για παιδιά διοργανώνουν οι “Χανιώτισσες μαμάδες” την Κυριακή 24 Δεκεμβρίου στο “Παγωμένο δάσος” του Δημοτικού Κήπου, στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων, της ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ και του ΔΟΚΟΙΠ.

Το πρόγραμμα των δράσεων αναλυτικά:

11 π.μ. Δραματοποίηση του παραμυθιού “Ένα δώρο για τον καθένα”, με εμπυχωτές της Δήμητρα Λιοδάκη και την Ιωάννα Δροσοπούλου από την ομάδα του Μεγάλο Ο.

12 μ.μ. “Πως τα παραμύθια μπορούν να ζεστάνουν τις καρδιές μικρών και μεγάλων” από την Νίκη Μαρκάκη, βιβλιοπωλείο “Επιλογές”.

1 μ.μ. Μαγικές ιδέες για μια πιο σωστή διατροφή από τη βιολόγο και σύμβουλο διατροφής Γκλόρια Κωνσταντουδάκη.

2 μ.μ. - 5 μ.μ. Καλλιτεχνικό εργαστήρι “Ζωγραφίζουμε ευχές για το δέντρο μας”

Παράλληλα θα λειτουργήσει φιλικό μπουζάρ από τις μαμάδες της ομάδας.

Η είσοδος στο “Παγωμένο δάσος” και η χρήση των παιχνιδιών είναι δωρεάν.

ΣΤΗΝ ΚΙΣΑΜΟ

Ο Φιλολογικός Σύλλογος Κισάμου “Κισαμικός” προσκαλεί μικρούς και μεγάλους το Σάββατο 23 Δεκεμβρίου 2017 στις 6.30 το απόγευμα στη βιβλιοθήκη (Σκαλίδη 58) «να διαβάσουμε χριστουγεννιάτικα παραμύθια και να ανταλλάξουμε ευχές!».

ΣΤΟ ΠΑΛΙΟ ΛΙΜΑΝΙ

Εκδήλωση με τίτλο: “Το φως της αγάπης” θα πραγματοποιηθεί στην πλατεία Συντριβανίου στο ενετικό λιμάνι στις 29/12 στις 6.30 μ.μ..

Στο σχετικό κάλεσμα αναφέρεται:

«Ελάτε στο Ενετικό Λιμάνι των Χανίων (πλατεία Συντριβανίου) να γεμίσουμε τον ουρανό ιπτάμενα φανάρια, στέλνοντας ευχές αγάπης και ελπίδας και δημιουργώντας μια νύχτα μαγική, Σκοπός της εκδήλωσης είναι η ενίσχυση των ιδρυμάτων: ΚΗΦΑΜΕΑ, ΚΗΦΑΠ Μεγαλόχαρη, Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με ήπιες διαταραχές αυτιστικού φάσματος – Ασπεργκερ Νομού Χανίων, ΕΛΕΠΑΠ, Γιατροί του Κόσμου.

Διοργάνωση: Δήμος Χανίων- Λιμενικό Ταμείο του Δήμου Χανίων.

παιδοτόπος

Δ2 τάξη 5ου Δημ. Σχ. Χανίων

Αναζητώντας το δικό μας αστέρι

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο και «Χαρούμενα Χριστούγεννα, καλά κι ευλογημένα/ σαν του παλιού καλού ζευγά τα δροσερά σπαρμένα!».

και δεν θα με... έβγαζε "ασπροπρόσωπο". Σ' ευχαριστώ από καρδιάς, και διά της στήλης, καλή μου συναδέλφισσα! Να χαίρεσαι τα "αστεράκια" σου, που τους εύχομαι να κάνουν πραγματικότητα τα όνειρά τους και να σε χαίρονται. Και του χρόνου με υγεία!

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος**

Χρόνια τώρα, "αναθέτω" τον Χριστουγεννιάτικο ή τον Πρωτοχρονιάτικο Παιδοτόπο στην συνεργάτιδά μου στο 5ο Δημ. Σχολ. Χανίων (ήμουν για μια οκταετία διευθυντής του) καλά καλή δασκάλα Σωτηρία (Ρούλα) Μουστακά. Πιστός στο έθιμο κι εφέτος. Σιγά που η Ρούλα θα έλεγε ότι

Αστέρια στον κόσμο υπάρχουν πολλά! Μα, όλοι μας στην καρδιά μας έχουμε ένα αστέρι μεγαλύτερο. Αυτό το τεράστιο και λαμπερό αστέρι μπορεί να είναι κάποιο όνειρο που δίνουμε ακόμα και τη ζωή μας για να το πραγματοποιήσουμε. Κάποια επιθυμία που πολεμάμε σκληρά για να βγει αληθινή ή ο Παράδεισός μας, που όλοι έχουμε διαφορετικό και μοναδικό. Εμένα ας πούμε το όνειρό μου είναι να γίνω μεταφράστρια, ποιήτρια και συγγραφέας. Για να φτάσω στο πέρασμα και να βρω τον στόχο που θέλω, πρέπει να σταθώ δυνατή.

Εύα Τζίκα

Κάθε άνθρωπος έχει το δικό του αστέρι που το ακολουθεί. Όταν έχει βάλει έναν στόχο στη ζωή του, το αστέρι του θα τον οδηγήσει εκεί, που θέλει αρκεί να βάλει τα δικά του. Το δικό μου αστέρι μοιάζει σαν το Χριστουγεννιάτικο, είναι φωτεινό και κρύβει μέσα του ευχές και χριστουγεννιάτικα τραγούδια. Το αστεράκι μου θα με οδηγήσει σε μια ζωή γεμάτη όνειρα και όμορφες στιγμές.

Εβελίνα Θεοδωρογλάκη

Το μεγαλύτερό μου όνειρο είναι να γίνω μια πολύ καλή αθλήτρια, να πάω στο εξωτερικό και τους Ολυμπιακούς. Το αστέρι μου είναι η δυνατή θέληση για κάτι που θέλω πολύ καιρό. Αν και μου δόθηκε μια ευκαιρία και την έχασα, δεν θα το βάλω κάτω και θα προσπαθήσω ξανά και ξανά ώσπου να τα καταφέρω. Δεν θα τα παρατήσω ποτέ και πάντα θα παλεύω.

Μαρία Μαργαριτάκη

Το αστέρι που θα μας οδηγήσει μπορεί να είναι η καρδιά μας που πάντα έχει μια ελπίδα. Που πάντα μας ζεσταίνει με τον δικό της ιδιαίτερο τρόπο όταν κρύνουμε ή μας αγκαλιάζει όταν έχουμε ανάγκη μια αγκαλιά. Η καρδιά μας ξέρει και θα μας οδηγήσει στο σωστό.

Ολυμπία Μαγγιώρη

Το αστέρι της Βηθλεέμ

Ο ποιητής Γεώργιος Δροσίνης, αναφερόμενος στο αστέρι των Χριστουγέννων, στο ποίημα "Νύχτα Χριστουγεννιάτικη", σημειώνει:

«...Κι όποιος το βρει μες στ' άλλα αστέρια ανάμεσα και δεν το χάσει

σε μια άλλη Βηθλεέμ ακολουθώντας το μπορεί να φτάσει».

Αναζητήσαμε κι εμείς ως σύγχρονοι "μάγοι" το δικό μας αστέρι. Μακάρι να φωτίζει τη ζωή μας καθώς μεγαλώνουμε.

Τα "αστεράκια" του Δ2 μαζί με τη δασκάλα τους, εύχονται κάθε άνθρωπος να βρει το δικό του αστέρι που θα τον οδηγήσει σ' έναν κόσμο φωτεινό, γεμάτον με αγάπη, αλληλεγγύη, ελπίδα και ειρήνη.

**Χρόνια πολλά, καλές γιορτές
Η δασκάλα και τα παιδιά της Δ2 τάξης του 5ου Δημ. Σχ.**

Ψηλά εκεί στον ουρανό είναι το δικό μου αστέρι που θα με οδηγήσει βαθιά στη θάλασσα για να γνωρίσω τα φυτά, τα κοράλια και τα σπάνια ζώα που ζουν εκεί. Όμως για να κατέφέρω όλα όσα θέλω θα πρέπει να γίνω καλή στις καταδύσεις. Θέλω να γίνω βιολόγος, να προστατεύω τα φυτά από τη μόλυνση της θάλασσας, να ξεπεράσω τον φόβο μου για τα πελώρια ψάρια και να αναγνωρίζω τα επικίνδυνα πλάσματα αυτού του όμορφου κόσμου. Εύχομαι να πραγματοποιηθεί αυτή η ευχή μου και το αστέρι μου να με οδηγήσει στον σωστό δρόμο. Η Βηθλεέμ για μένα είναι η "γέννηση" ενός καλύτερου πλανήτη όπου οι άνθρωποι, τα ζώα και τα φυτά θα ζουν αρμονικά.

Μελίνα Τζόκα

Το δικό μου αστέρι είναι ένα όνειρο που αν το ακολουθήσω θα γίνει πραγματικότητα. Γι' αυτό το όνειρο που θέλω πολύ να γίνει, θα προσπαθώ όσο μπορώ, κι όταν γίνει αληθινό θα το χαίρομαι και θα δουλεύω να γίνει πιο ωραίο. Σ' αυτό το όνειρο θέλω να βοηθάω τους ανθρώπους, δεν είναι για τον εαυτό μου ή το δικό μου καλό, αλλά κάτι που θα το έχουν ανάγκη όλοι.

Μαρία Μπέλλου

Εμένα το δικό μου "αστέρι" είναι τα όνειρά μου που θέλω να ακολουθήσω για να το φτάσω όσο δύσκολο κι αν είναι. Θέλω να γίνω πολιίστας γιατί έχω αρκετή δύναμη και μου αρέσει πολύ αυτό το άθλημα. Επίσης, όταν μεγαλώσω θέλω να γίνω κτηνίατρος, γιατί από μικρός μου άρεσαν τα ζώα αν και μερικά τα φοβάμαι ακόμα. Το πιο μεγάλο μου όνειρο όμως, είναι να πετύχω στη ζωή μου, που θέλω να είναι γλυκιά και καλή. Θέλω να έχω δυο παιδάκια, ένα αγόρι κι ένα κορίτσι. Αυτό είναι το αστέρι μου, που έχει πολλές κι ευχάριστες ευχές. Γιατί για μένα είναι τέλεια ζωή αυτή και νομίζω και για όλους μας. Αν κανένας χάσει το αστέρι του να το ψάξει. Να ψάξει και να μη σταματήσει το ψάξιμο ποτέ, μέχρι να το βρει.

Αγγελος Βαρουζής

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Rosmarinus officinalis* (Δενδρολίβανο το φαρμακευτικό). Ανήκει στην οικογένεια των Χειλανθών. Το συναντούμε με τις ονομασίες ρόσμαρι, διοσμαρίνη, ροσμαρίνη, αρισμαρί, αρισμαρές, δενδρολίβανο, λασμαρί, λιβανόδεντρο.

Δενδρολίβανο

Είναι αιθαλής θάμνος που το ύψος του μπορεί να φτάσει τα δύο μέτρα. Το συναντούμε σπάνια αυτοφυές στον τόπο μας. Ιδιαίτερα αρωματικό φυτό, με κλάδους καστανωπούς. Τα φύλλα του έχουν μήκος από 1 έως 4 εκατοστά, αντίθετα, επιφυή, γραμμοειδή, δερματοειδή, σε σκουροπράσινο λαμπερό χρώμα στο πάνω μέρος, με πύλημα λευκό στο κάτω και άκρες αναδιπλωμένες. Ταξιανθίες μικρές, καλυμμένες από αστεροειδείς τρίχες στις μασχάλες των φύλλων. Στεφάνη 10-12 χιλιοστά, μπλε - λιλά ανοικτό, σπάνια λευκή ή ρόδινη, με δύο χείλη, το πάνω δισχιδές, το κάτω τρίλοβο. Είναι μελιτογόνο φυτό και οι μέλισσες το απολαμβάνουν. Είναι τέλειο καρύκευμα για σάλτσες, ψητά στη σκάρα, σουπες και ένα σωρό άλλες εφαρμογές στην ελληνική κουζίνα.

Ιστορικά στοιχεία

Πολύ γνωστό βότανο στους αρχαίους Έλληνες. Ο Διοσκουρίδης το αναφέρει ως «τετάρτη λιβανωτής». Το χρησιμοποιούσε σε καταπλάσματα για τη θεραπεία των αιμορροϊδών, των κονδυλωμάτων και των χοιράδων, με άριστα όπως αναφέρει αποτελέσματα. Το συνιστούσε επίσης σαν εμμηναγωγό και διουρητικό.

Στην αρχαιότητα το έκαigan σαν θυμίαμα για να ευχαριστήσουν τους θεούς και το θεωρούσαν δώρο της Αφροδίτης στους ανθρώπους. Το ονόμαζαν και «πόα των στεφάνων» γιατί το χρησιμοποιούσαν μαζί με μυρτιά και δάφνη για κατασκευή στεφάνων για στέψεις.

Η ονομασία *Rosmarinus* σημαίνει «δάκρυ της θάλασσας», προέρχεται από την ιδιότητα του φυτού να ζει κοντά στη θάλασσα και αντιπροσώπευε το σύμβολο της πίστης στους γάμους και κηδείες, γιατί από την αρχαιότητα γνώριζαν πως το φυτό ενεργοποιεί και τόνώνει την μνήμη.

Φύλλωμα δενδρολίβανου συνόδευε τους Φαραώ στην τελευταία τους κατοικία.

Για χιλιάδες χρόνια χρησιμοποιήθηκε στη λαϊκή ιατρική για να εμποδίσει την πτώση των μαλλιών και να αντιμετωπίσουν τη σεξουαλική ανικανότητα που οφείλεται σε σωματική και πνευματική κούραση. Το χρησιμοποιούσαν για τις αμβλώσεις και πίστευαν έντονα πως μειώνει ή ακόμη και θεραπεύει τον σακχαρώδη διαβήτη.

Το βοτανολόγιο του Μπάνκες (1525) αναφέρει για το δενδρολίβανο «Αν αισθάνεσαι αδύναμος, βράσε τα φύλλα σε καθαρό νερό και πλύσου και μετά ήλα λάμπεις. Μύρισέ το και θα νιώθεις νέος».

Τους τρυφερούς βλαστούς κοπανισμένους τους χρησιμοποιούσαν για τις αιμορροΐδες και τις ρίζα του φυτού βρασμένη σε κρασί για τη δυσεντερία.

Τη σκόνη του αποξηραμένου φυτού τη χρησιμοποιούσαν για πληγές και τραύματα λόγω της αντισηπτικής ιδιότητας του βοτάνου.

Κατά τον 14ο αιώνα ήταν πασίγνωστο το «νερό της βασίλισσας της Ουγγαρίας». Αυτό όπως λέγεται θεραπεύσε την βασίλισσα της

Ουγγαρίας σε ηλικία 72 ετών, από μερική παράλυση και το έφτιαχναν με 3 μέρη βάμμα δενδρολίβανο και 1 μέρος λεβάντα. Στον Άμλετ του Σαίξπηρ, η Οφήλια, λέει: «Υπάρχει δενδρολίβανο, αυτό είναι για ανάμνηση».

Χρησιμοποιούσαν τις μικρές ρίζες του φυτού με μέλι ήταν για να καθαρίζουν τα έλκη και βρασμένες σε κρασί για να θεραπεύουν τους κολικούς των εντέρων.

Χρησιμοποιούσαν τον κυλό της ρίζας για τους επιληπτικούς και για θεραπεία σε χρόνια στηθικά νοσήματα. Τον κυλό ανάμικτο με πιπέρι και κρασί τον συνιστούσαν κατά του ικτέρου.

Στα νησιά το χρησιμοποιούσαν σαν αντιψωρικό και φθειροκτόνο, ιδίως κατά των φθειρών του εφηβίου, σε αλοιφή από κορφές του φυτού βρασμένες με λίπος.

Σε εξωτερική χρήση το συγκεκριμένο μίγμα ήταν εξαιρετικό για εντριβές σε περιπτώσεις ρευματισμών, ουρικής αρθρίτιδας και γενικά σωματικών πόνους.

Στην Κρήτη η χρήση του φυτού ήταν διαδεδομένη και έλεγαν για αυτό «Αν δεν θέλετε να ξαναδείτε άσχημα όνειρα, βάλτε ένα κλαδί δενδρολίβανου κάτω από το μαξιλάρι σας».

Συστατικά - χαρακτήρας:

Είναι βότανο θερμαντικό, ξηρό, με δριμεία γεύση και πικρό. Η οσμή του πολύ δυνατή. Περιέχει μεγάλη ποσότητα αιθέριου ελαίου που λαμβάνεται με απόσταξη, είναι ευωδέστατο και το χρησιμοποιούσαν στη σύνθεση του «ύδατος της Κολωνίας» και σε παλιότερες εποχές παρασκευάζαν από αυτό το «νερό του δενδρολίβανου» και το νερό της Βασίλισσας της Ουγγαρίας» που αγαπούσαν πολύ οι αρωματοποιοί. Το αιθέριο έλαιο περιέχει βορνεόλη, λιναλόλη, κανφένιο, κινεόλη και καμφορά.

Το βότανο περιέχει ακόμη αλκαλοειδή (ροσμαρίσιν), φλαβονοειδή (διοσμίνη - η οποία είναι αποτελεσματικότερη από την ερυθρίνη για την τόνωση των τριχοειδών αγγείων και την μείωση της εξαγγείωσης αίματος από αυτά), τανίνες, πικρό στοιχείο και ρητίνες,

Ανθιση - συλλογή - χρησιμοποιούμενα μέρη

Ανθίζει από Απρίλιο μέχρι Ιούνιο. Θεραπευτικές ιδιότητες έχουν τα φύλλα και τα λεπτά κλαδιά του φυτού. Τα φύλλα συλλέγονται όλο το καλοκαίρι, αλλά η καλύτερη εποχή είναι η περίοδος της ανθοφορίας. Το αυτοφυές είναι καλύτερο και πλουσιότερο σε συστατικά από το καλλιεργημένο.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Δρα ως αντισηπτικό, αντι-σπασμωδικό, αρωματικό, στυπτικό, καρδιακό, άφουσο, χολαγωγό, εφιδρωτικό, εμμηνοπαυσιακό, δυναμωτικό, οφθαλμικό, τονωτικό, στομαχικό. Το 2012, μία μελέτη των Mark Moss και Lorraine Oliver στο Πανεπιστήμιο Northumbria στο Newcastle εντόπισε μια ένωση στο δενδρολίβανο την 1,8 κινεόλη που σχετίζεται με τις γνωστικές επιδόσεις και τη συγκέντρωση. Περαιτέρω μελέτες από τον Mark Moss και την ομάδα του έχουν βρει βελτιώσεις μνήμης μέχρι το εκπληκτικό ποσοστό 75% από την διάχυση των αιθέριων ελαίων δενδρολίβανου.

Η μυρωδιά του δενδρολίβανου βελτιώνει την ικανότητα του εγκεφάλου να ανακαλεί τα περασμένα γεγονότα και να θυμάται τι να κάνει στο κοντινό μέλλον υποστηρίζουν οι ερευνητές του Πανεπιστημίου Northumbria.

Χρησιμοποιείται ειδικά ως τονωτικό σε άτομα που νιώθουν πεσμένα και κουρασμένα διανοητικά ή νευρικά.

Το αιθέριο έλαιο αυξάνει τη ροή του αίματος ανά περιοχή και είναι αναλγητικό, αντιρευματικό και διεγερτικό.

Το δενδρολίβανο είναι διεγερτικό του κυκλοφοριακού συστήματος και νεύρων. Ασκή τονωτική και ηρεμιστική δράση στο πεπτικό σύστημα και για τον λόγο αυτό είναι χρήσιμο όταν υπάρχει ψυχολογική ένταση. Το πρόβλημα στην περίπτωση αυτή μπορεί να εκδηλώνεται με τη μορφή δυσπεψίας που συνοδεύεται από τυμπανισμό, πονοκέφαλους ή κατάθλιψη που συνδέεται με μυϊκή εξασθένιση.

Σε γαργάρες είναι χρήσιμο για την αντιμετώπιση ελκωδών πληγών του στόματος.

Εξωτερικά μπορεί να το χρησιμοποιήσουμε για την ανακούφιση μυϊκών πόνων, ισχιαλγίας και νευραλγίας. Σε περιπτώσεις ρευματισμών βουτάμε το πονεμένο μέρος σε έγχυμα του φυτού ή το επαλείφουμε.

Το ζεστό έγχυμα είναι θαυμάσιο για γρίπη, κρυολογήματα, ρευματισμούς και δυσπεψία.

Το έγχυμα των ανθέων (πάντα με κλειστό καπάκι για να μην εξατμιστούν τα αιθέρια έλαια) είναι πολύ καλό για πονοκέφαλο, κολικό, κρυολόγημα και νευρική διαταραχή.

Αποσταμένο νερό με άνθη χρησιμοποιείται για οφθαλμικές πλύσεις.

Σε κομπρέσες είναι καλό για εξάρθρωσεις και στραμπουλίγματα.

Ενεργεί ως διεγερτικό στους θύλακες των τριχών και μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε περιπτώσεις πρόωρης φαλάκρας και δρα κατά της πιτυρίδας (μαζί με βόρακα και κρόο νερό). Στην περίπτωση αυτή το αιθέριο έλαιο του φυτού είναι πολύ αποτελεσματικό.

Για να παραχθεί 1 κιλό ελαίου απαιτούνται 200 κιλά δενδρολίβανου.

Το αιθέριο έλαιο χρησιμοποιείται στην αρωματοποιία, για εντριβές, λουτρά, την ενίσχυση του κυκλοφοριακού, τους ρευματισμούς, τους μώλωπες, τις πληγές και τα έλκη.

Έμβρεγμα δενδρολίβανου σε λευκό κρασί τόνώνει την καρδιά, την όραση και βελτιώνει την μνήμη, ενώ παράλληλα ενεργοποιεί τους νεφρούς και βοηθά σε πρόβλημα υδρωπικίας. Το κρασί αυτό βοηθά επίσης σε πονοκεφάλους που προκαλούνται από αδύναμη κυκλοφορία.

Παρασκευή και δοσολογία

Παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε ένα φλιτζάνι βραστό νερό σε 1-2 κουταλάκια του τσαγιού ξηρά φύλλα και το αφήνουμε σκεπασμένο για 10-15 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε τρεις φορές την ημέρα. Βοηθά σε γρίπη, ρευματικούς πόνους, δυσπεψία, κόπωση, πονοκέφαλο.

Σε βάμμα η δοσολογία είναι 1-2 ml βάμματος τρεις φορές την ημέρα και το παίρνουμε ως διεγερτικό και τονωτικό. Συνδυάζεται με σκουτελλάριο, βρώμη ή σταυροβότανο για την κατάθλιψη.

Το αιθέριο έλαιο είναι άριστο για την ανακούφιση των πονεμένων άκρων ή τη νευρική εξάντληση. Βάζουμε 10 σταγόνες στο μπάνιο μας.

Για μασάζ διαλύουμε 1 ml ελαίου δενδρολίβανου σε 25 ml αμυγδαλέλαιου και κάνουμε μασάζ στις αρθρώσεις και τους μύς που πονάνε, στο κεφάλι για να διεγείρουμε την αύξηση των μαλλιών και στους κροτάφους για τον πονοκέφαλο.

Προφυλάξεις

Η κατανάλωση δενδρολίβανου σε μεγάλες ποσότητες μπορεί να είναι επιβλαβής, ιδίως για τις έγκυες στις οποίες μπορεί να προκαλέσει αποβολή. Συμπτώματα της υπερδοσολογίας είναι ζαλάδες, παραισθήσεις, σπασμοί ενώ προκαλούνται βλάβες στο βλεννογόνο των νεφρών και των εντέρων.

Και στην μαγειρική όμως αν βάλουμε μεγαλύτερη ποσότητα από όσο πρέπει, το φαγητό θα πάρει μια γεύση καμφοράς.

ΣΕ ΔΗΜΟ ΚΑΙ Π.Ε. ΧΑΝΙΩΝ

Χριστουγεννιάτικα κάλαντα

Τα κάλαντα των Χριστουγέννων και άλλες εορταστικές μελωδίες απέδωσαν χθες οι μπάντες του Πολεμικού Ναυτικού και της 5ης Ταξιαρχίας Πεζικού (V Μεραρχίας Κρητών) στον Αντιπεριφερειάρχη Χανίων κ. Απόστολο Βουλγαράκη, στο Μέγαρο της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων.

Ο κ. Βουλγαράκης αντάλλαξε ευχές με όλους τους μουσικούς και τους ευχαρίστησε για την πάντα ζεστή παρουσία τους, όχι μόνο κατά την διάρκεια των εορτών, αλλά και σε όλες τις τελετές και εκδηλώσεις όπου ζητείται η στήριξή τους από την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων.

Οι μπάντες του Πολεμικού Ναυτικού, της 5ης (V) Μεραρχίας, καθώς και η Φιλαρμονική του Δήμου Χανίων έψαλλαν τα κάλαντα και στον Δήμαρχο Χανίων, στους Αντιδημάρχους και τους υπαλλήλους του Δήμου χθες το πρωί.

Ο Δήμαρχος Χανίων προσέφερε παραδοσιακό κέρασμα και ευχήθηκε σε όλους χρόνια Πολλά, με υγεία, προσωπική και οικογενειακή ευτυχία.

ΣΤΗΝ ΚΙΣΑΜΟ

Θεατρική παράσταση

Το ερασιτεχνικό θεατρικό σχίσμα «Πρόβα 4ώρου» που τελεί υπό την αιγίδα του Φιλολογικού Συλλόγου Κισάμου, ανεβάζει σε θεατρική διασκευή το έργο του Αρκά «Η ζωή μετά».

Οι παραστάσεις θα δοθούν στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δήμου Κισάμου, στις 9.15 το βράδυ, στις 27/12, 28/12, 29/12 και 30/12. Διάρκεια παράστασης 1:20'

Τιμή εισιτηρίου 8€ και 5€ για μαθητές, φοιτητές και ανέργους. Τα έσοδα θα διατεθούν για την συντήρηση της βιβλιοθήκης του Φιλολογικού Συλλόγου Κισάμου.

Η σκηνοθεσία είναι του Θανάση Τριανταφύλλου και τους ρόλους υποδύονται οι: Ίριδα Βεστιάκη, Στάθης Παλιάμπελος, Χάρης Κοκολάκης, Κωστής Κυριτσάκης, Γιώργος Γεωργιάκης, Ελένη Τσουρή, Σπύρος Παππάς, Ινώ Γεωργακάκη, Αργυρώ Χαράλαμπάκη, Χρυσίδα Πευκιανάκη και η μικρή Εμμανουέλλα Φραγκιουδάκη. Τα σκηνικά και η εικαστική επιμέλεια της αφήσας είναι του Θεωδωρή Παρασκάκη, ενώ η επιμέλεια των φώτων και του ήχου είναι του Νίκου Μιχελιδάκη.

Πρόκειται για την 8η θεατρική παραγωγή της ομάδας που ξεκίνησε τις προσπάθειές της το 2010.

«Η ζωή μετά» θέτει κιομοριστικά τα υπαρξιακά ερωτήματα του ανθρώπου, για τη θνητότητά του και τη μεταθανάτια ζωή, παρουσιάζοντας ταυτόχρονα τον «άλλο κόσμο» με τις αγκυλώσεις και τη γραφειοκρατία του δικού μας και φυσικά με το γνωστό και ανατρεπτικό κιομορ του Αρκά.

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ «Δ. ΒΛΗΣΙΔΗΣ»

Παράσταση «Θησέας»

Παιδική παράσταση «Θησέας» θα ανέβει στο Θέατρο "Δημήτρης Βλησιδής" στις 29 Δεκεμβρίου στις 7.30 μ.μ.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «ο γνωστός σε όλους μύθος του Θησέα, μεταφέρεται μέσα από το πρίσμα του Κου-Κλο Θεάτρου Κρήτης. Μία διασκευή για παιδιά κάθε ηλικίας. Ο παιδικός ήρωας θα ξεκινήσει την πορεία του από την Τροιζήνα. Στην πορεία του, για να στεφθεί τελικά βασιλιάς των Αθηνών, περνάει από πολλές δοκιμασίες ταξιδεύοντας ως την Κρήτη.

Εκεί θα αντιμετωπίσει το Μινώταυρο! Με την τεχνική του μαύρου θεάτρου και εντυπωσιακά σκηνικά και χρώματα, η καινούρια παραγωγή του Κρητικού θιάσου είναι βέβαιο πως θα μείνει ανεξίτηλη στο μυαλό των παιδιών και θα ενεργοποιήσει την φαντασία τους».

Συνδιοργάνωση: Δήμος Χανίων - ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ

Μια Χριστουγεννιάτικη Αγορά Αγάπης λειτουργεί έως και τις 31 Δεκεμβρίου, παραπλεύρως της πλατείας Δημοτικής Αγοράς. Ξύλινα στολισμένα σπιτάκια για τους επισκέπτες όλων των ηλικιών, όπου θα μπορούν να βρουν τοπικές λιχουδιές, παραδοσιακά προϊόντα, χριστουγεννιάτικα εδέσματα, χειροτεχνήματα, δώρα και στολίδια, με σκοπό την ενίσχυση των ιδρυμάτων και των Φιλανθρωπικών Φορέων της πόλης μας, συνθέτουν το μοναδικό σκηνικό της. Κάθε μέρα και μια έκπληξη. Το ωράριο είναι από 10 π.μ. έως 2 μ.μ. και από 5 μ.μ. έως 9 μ.μ., το Σάββατο 23 και 30/12 από 10 π.μ. έως 5 μ.μ. και την Κυριακή 24 και 31/12 από 10 π.μ. έως 8 μ.μ.

ΚΕΘΕΑ «ΑΡΙΑΔΝΗ»

Ο Σύλλογος Οικογένειας της Συμβουλευτικής Μονάδας Χανίων του ΚΕΘΕΑ «Αριάδνη» διοργανώνει Χριστουγεννιάτικο Bazaar στην πλατεία 1866, στις 20 - 24 Δεκεμβρίου. Οι ώρες λειτουργίας του περιπτέρου θα είναι από τις 10 π.μ. έως τις 2 μ.μ..

Επίσης θα συμμετέχει στο Χριστουγεννιάτικο Bazaar που διοργανώνει ο Δήμος Χανίων στη Πλατεία Δημοτικής Αγοράς. Στο περίπτερο του Bazaar θα υπάρχει ενημερωτικό υλικό για θέματα εξαρτήσεων καθώς και Χριστουγεννιάτικες κατασκευές του Συλλόγου Οικογένειας της Μονάδας.

Στόχος αυτής της δράσης είναι η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας των Χανίων σε θέματα εξαρτήσεων.

ΑΙΜΟΔΟΤΕΣ

Ο Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Ν. Χανίων "Άγιος Ιωάννης" ανακοίνωσε ότι θα συμμετέχει στη δράση «Μια γειτονιά, μια αγκαλιά - Χριστουγεννιάτικη αγορά αγάπης» του Δήμου Χανίων, που συνεχίζεται έως 31 Δεκεμβρίου στην πλατεία Δημοτικής Αγοράς. Ο Σύλλογος διαθέτει το δικό του περίπτερο, όπου μέλη και εθελοντές του θα βρίσκονται εκεί για να ενημερώνουν το χανιώτικο κοινό για το Σύλλογο και τις δράσεις του, όπως η εθελοντική αιμοδοσία, η δωρεά μυελού των οστών, η δωρεά ομφαλικών βλαστοκυττάρων, η δωρεά αιμοπεταλίων και η δωρεά οργάνων και ιστών σώματος. Παράλληλα θα εκτίθενται και χριστουγεννιάτικες δημιουργίες νηπιαγωγών των Χανίων και εθελοντών του Συλλόγου, καθώς και το παιδικό και διδακτικό παραμύθι «Η μικρή γαλάζια πεταλούδα» της συγγραφέα

Αγγέλας Μάλμου σε έκδοση του Συλλόγου.

Ακόμα, την Πέμπτη 28/12/2017 το πρωί και ώρα 10-12 θα πραγματοποιηθεί στο περίπτερό μας ειδική ενημέρωση για τη δωρεά ομφαλικών βλαστοκυττάρων και τη Δημόσια Τράπεζα Ομφαλικών Βλαστοκυττάρων Κρήτης από ειδικευμένα εθελόντρια του Συλλόγου μας.

«ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ»

Συνεχίζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου το χριστουγεννιάτικο παζάρι αγάπης του συλλόγου "Ορίζοντα" στην οδό Τσουδερών 38Α (πίσω από το 1ο Γυμνάσιο). Εκεί οι Χανιώτες μπορούν να κάνουν τις χριστουγεννιάτικες αγορές τους από Δευτέρα έως Παρασκευή 9 π.μ. - 3 μ.μ. και από 5 μ.μ. έως 9 μ.μ. ενώ θα τηρηθεί το εορταστικό ωράριο. Επίσης, χριστουγεννιάτικη εορταγορά του "Ορίζοντα" θα πραγματοποιηθεί από 18 έως

31 Δεκεμβρίου και στα Κουνουπιδιανά, στην οδό Αριστοτέλους 11, με ένα πλούσιο πρόγραμμα παράλληλων εκδηλώσεων.

ΣΤΑ ΚΟΥΝΟΥΠΙΔΙΑΝΑ

Χριστουγεννιάτικη εορταγορά του Συλλόγου "Ορίζοντα" πραγματοποιείται έως 31 Δεκεμβρίου στην οδό Αριστοτέλους 11 στα Κουνουπιδιανά από Δευτέρα έως Παρασκευή από 10 π.μ. έως 1.30 μ.μ. και από 5.30 μ.μ. έως 8.30 μ.μ. και στις 23, 24, 30 και 31/12 από 10 π.μ. έως 6 μ.μ. Επίσης, πραγματοποιούνται παράλληλες εκδηλώσεις που περιλαμβάνουν την Τετάρτη 27/12 στις 11 π.μ. "Αν ήμουν Αν Βασίλης..." με την κ. Ελενα Νταγκουνάκη, την Πέμπτη 28/12 στις 11 π.μ. "τρώμε (υγιεινό) πρωινό με τον ...Αν Βασίλη", την Παρασκευή 29/12 στις 6 μ.μ. πρωτοχρονιάτικες ιστορίες και παραμύθια με την κ. Καλλιόπη Κριθαράκη, την Κυριακή 31/12/2017 στις 11 π.μ. πρωτοχρονιάτικα κάλαντα και τραγούδια στους κεντρικούς δρόμους των Κουνουπιδιανών, στις 12.30 μ.μ. υποδοχή του Αν Βασίλη και πάρτι στο χώρο της εορταγοράς.

«ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

«Το Χαμόγελο του Παιδιού», και φέτος τα Χριστούγεννα, προσκαλεί τους φίλους του, να επισκεφτούν τα χριστουγεννιάτικα bazaars που διοργανώνει σε πολλές περιοχές της Ελλάδας και να στηρίξουν το έργο και τις δράσεις του! Στα Χανιά η δράση αυτή θα πραγματοποιηθεί από 23 έως 31 Δεκεμβρίου στην Πλατεία 1866, σε ώρες καταστημάτων.

ΜΕΓΑΛΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Απονεμήθηκαν τα Βραβεία της Ακαδημίας Αθηνών

Η αριστεία, η ευποία και η κοινωνική προσφορά, τιμήθηκαν και φέτος στα ετήσια βραβεία της Ακαδημίας Αθηνών που απονεμήθηκαν προχθές στην ετήσια Πανηγυρική Συνεδρία του ανώτατου πνευματικού ιδρύματος της χώρας.

Βραβεία δόθηκαν, όπως κάθε χρόνο, στην Τάξη Θετικών Επιστημών, στην Τάξη Γραμμάτων και Καλών Τεχνών, στην Τάξη Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών, ενώ επίσης ανακοινώθηκαν και τα βραβεία του Ιδρύματος Κώστα & Ελένης Ουράνη και του Ιδρύματος Πέτρου Χάρη. Μεταξύ των βραβευθέντων ο Σύλλογος φίλων παιδιών με καρκίνο «ΕΛΠΙΔΑ» (Χρυσό Μετάλλιο της Τάξης των Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών), η Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης (Αργυρό Μετάλλιο της Τάξης των Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών) και η Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών (Αργυρό Μετάλλιο της Τάξης των Γραμμάτων και των Καλών Τεχνών).

Σε μία συγκινητική ατμόσφαιρα η Ακαδημία Αθηνών (ΟΑΚ) με το **Αργυρό Μετάλλιο**, επ' ευκαιρία της συμπληρώσεως πενήντα ετών από την ίδρυσή της και σε αναγνώριση της μεγάλης προσφοράς της στη διεθνή προβολή της Ορθοδοξίας, την ειρήνη, καταλλαγή και συνεργασία των θρησκειών, καθώς και την κοινωνία γενικότερα.

Η δημόσια πανηγυρική συνεδρία ξεκίνησε με ομιλία του Προέδρου της Ακαδημίας Αθηνών κ. **Λουκά Παπαδήμου**, με θέμα: «Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Όραμα, προκλήσεις και προοπτικές». Στη συνέχεια ο Γενικός Γραμματέας της Ακαδημίας Αθηνών κ. **Βασίλειος Χ. Πετράκος** παρουσίασε την Έκθεσή του για το έργο της Ακαδημίας κατά το έτος 2017.

Ακολούθησε η απονομή τιμητικών διακρίσεων από τον Πρόεδρο της Ακαδημίας. Απονεμήθηκαν συνολικά 45 βραβεία στις τρεις τάξεις των Θετι-

κών Επιστημών, Γραμμάτων και Καλών Τεχνών, Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών.

Κατά τη σχετική επίσημη τελετή το Μετάλλιο παρέλαβε ο Πρόεδρος του Ιδρύματος, Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος, ενώ στην τελετή παραβρέθηκε ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ κ. Κωνσταντίνος Ζορμπάς και φίλοι του Ιδρύματος.

Εξάλλου, με το αργυρό μετάλλιο της Ακαδημίας Αθηνών, την πιο υψηλή διάκριση, στην Τάξη των Γραμμάτων και των Καλών Τεχνών, τιμήθηκε και η Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών.

Το σκεπτικό της Ακαδημίας έχει ως εξής: «Το Αργυρό Μετάλλιο της Ακαδημίας απονέμεται στην Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών (1951) για το εθνικής σημασίας επιστημονικό, εκδοτικό και πολιτιστικό έργο που επιτελεί στην περιφέρεια της Κρήτης. Η Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών με το αναπόσπαστο δημιούργημά της, το Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, με τη μακρόχρονη συστηματική προαγωγή των κρητολογικών μελετών, αρχαιολογικών, ιστορικών, εθνογραφικών, φιλολογικών και το δημοσιευτικό της έργο έχει προσφέρει στην Ελλάδα και την επιστήμη διεθνώς πλούσια γνώση, αποτέλεσμα αταλάντευτης επιδίωξης για την επίτευξη υψηλού επιστημονικού και εθνικού σκοπού».

Το μετάλλιο απένειμε ο Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών, καθηγητής Λουκάς Παπαδήμος, στον Πρόεδρο της Εταιρίας Κρητικών Ιστορικών Μελετών, καθηγητή Αλέξη Καλοκαιρινό.

Το καλοκαίρι η αναστήλωση του Γεφυριού της Πλάκας

ΑΠΕ-ΜΠΕ

Ο στόχος να ξεκινήσουν το καλοκαίρι οι εργασίες για την αναστήλωση του Γεφυριού της Πλάκας επαναβεβαιώθηκε στη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης για την αναστήλωση του ιστορικού γεφυριού, πριν λίγες μέρες, στο γραφείο της υπουργού Πολιτισμού Λυδίας Κονιόρδου, στην Αθήνα.

Στην Επιτροπή εξετάστηκε η πορεία των εργασιών για την αναστήλωση, παρουσία της υπουργού, του γενικού γραμματέα Υποδομών Γιώργου Δέδε, του δημάρχου Βορείων Τζουμέρκων Γιάννη Σεντελέ, του περιφερειάρχη Ηπείρου Αλέξανδρου Καχριμάνη και εκπροσώπων από τη γενική γραμματεία Νεωτέρων Μνημείων, του ΤΕΕ Τμήματος Ηπείρου και του Ε.Μ.Π.

Όπως ανακοινώθηκε, παραδόθηκε από τον μελετητή στο Υπουργείο Πολιτισμού η Στατική - Αρχιτεκτονική Μελέτη του έργου της αναστήλωσης, η οποία θα εγκριθεί από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του Ιανουαρίου. Μετά την έγκριση, θα ξεκινήσουν οι διαδικασίες ανάθεσης του έργου, έτσι ώστε μέχρι την άνοιξη να έχει ανακηρυχθεί ο ανάδοχος και το καλοκαίρι να ξεκινήσουν οι εργασίες.

Τονίστηκε, επίσης, πως εκτελέστηκαν, με άριστο τρόπο, από την Περιφέρεια Ηπείρου οι εργασίες στερέωσης και ενίσχυσης του δυτικού μεσόβαθρου και του δυτικού βάθρου του Γεφυριού, κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο.

Την ικανοποίησή του για την επιτυχή ολοκλήρωση των εργασιών στερέωσης - ενίσχυσης των βάθρων, κατά τους προηγούμενους μήνες, και την αισιοδοξία του για τη συνέχεια, εξέφρασε με δήλωσή του ο δήμαρχος Βορείων Τζουμέρκων Γιάννης Σεντελές.

«Η τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων των εγκρίσεων των μελετών και των διαδικασιών ανάθεσης αποτελεί κρίσιμο ζήτημα και απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάδειξη του αναδόχου μέχρι την ερχόμενη άνοιξη και την έναρξη των εργασιών το καλοκαίρι. Είμαι αισιόδοξος ότι το χρονοδιάγραμμα θα τηρηθεί και το καλοκαίρι του 2018 θα δούμε το γεφύρι να στήνεται πάλι πάνω από τον Άραχθο. Όλα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης θα εργαστούμε προς αυτή την κατεύθυνση» δήλωσε χαρακτηριστικά.

ΑΠΟ ΤΟΝ Π.Σ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΣΕΛΙΝΟΥ "ΤΟ ΨΗΛΑΦΙ"

Παρουσιάστηκε το ημερολόγιο του 2018

Με αρκετό κόσμο και εκπροσώπους φορέων, συλλόγων, αυτοδιοίκησης και φίλους του Σελίνου παρουσιάστηκε την Πέμπτη το βράδυ στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δημαρχείου Χανίων το ημερολόγιο τοίχου 2018 από τον δραστήριο Πολιτιστικό Σύλλογο Ανατολικού Σελίνου «Το Ψηλάφι».

Για το ημερολόγιο του οποίου τις σελίδες κοσμούν ιστορικές φωτογραφίες και όμορφα τοπία της άλλοτε μεγάλης σε πληθυσμό επαρχίας του νομού μας αναφέρθηκαν με ομιλίες τους ο νέος πρόεδρος του Συλλόγου Ευτύχιος Πενταράκης και οι παλιοί δάσκαλοι Σταμάτης Αποστολάκης και Δημήτριος Σειραδάκης.

Με δήλωσή του ο κ. Ευτύχιος Πενταράκης τόνισε ότι: «Συνεχίζουμε στα βήματα προόδου και σεβασμού στην παράδοση των προηγούμενων. Ξεκινάμε τις δράσεις μας για το 2018 με αυτό το ημερολόγιο και

Στιγμιότυπο από την παρουσίαση του ημερολογίου

θα ακολουθήσουν πολλές ακόμα».

«Στις σελίδες του ημερολογίου που έχει εκδώσει ο δραστήριος Πολιτιστικός Σύλλογος "Το Ψηλάφι" έχουν τα μια σπουδαία δραστηριότητα και στο ριζικό και στην προβολή της ιστορίας και των αξιοθέατων της επαρχίας», υπογράμμισε ο κ. Αποστολάκης «συμπριλαμβάνονται και τρία πρῶα που είναι της Αγίας Ειρήνης, της πρώην Κοινότητας Καμpanού και των σκοτωμένων ανατολικοσελινιωτών στο Νταχάου

που αποκαλύψαμε το 1990 στη Μονή πηγαίνοντας για το Λειβαδά».

Ο κ. Δήμητριος Σειραδάκης, παλιός δάσκαλος και αυτός από το Ανατολικό Σέλινο επεσήμανε ότι «μόλις έπιασα το ημερολόγιο στα χέρια μου και το ξεφύλλισα χάρηκα με την επιμέλεια του. Ευχαριστώ λοιπόν, τον Πολιτιστικό Σύλλογο "Ψηλάφι" που είναι η αφορμή να θυμηθούμε την ιστορία του τόπου μας».

Γιάννης Η. Κάκανος

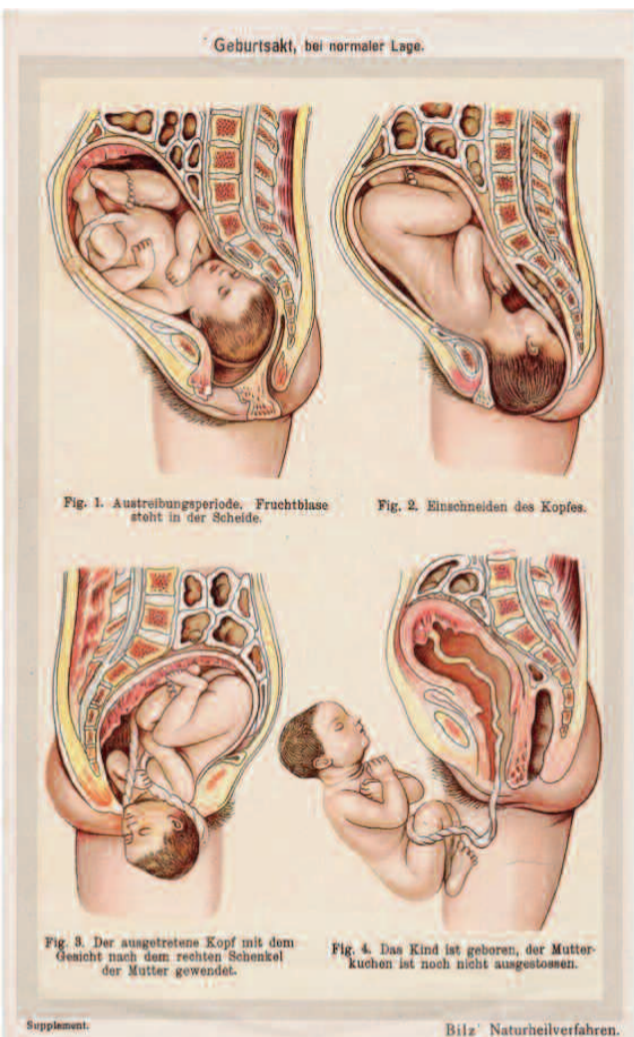
Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 58ο

➤ Τα στάδια της γέννησης ενός παιδιού, όπως παρουσιάζονται σχηματικά σε γερμανικό ιατρικό βιβλίο του 1900.

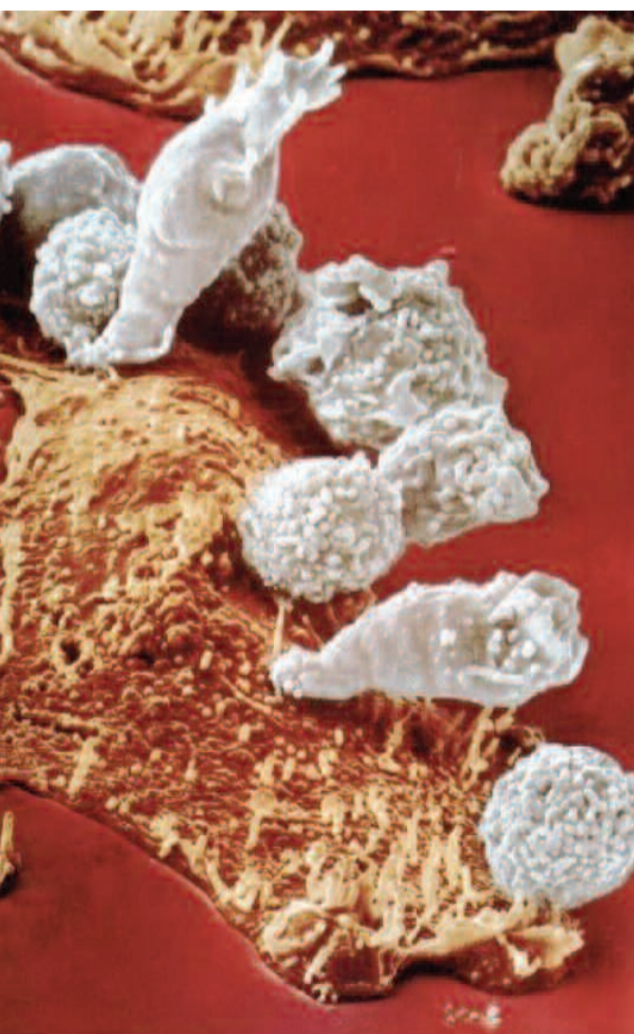
➤ Αφίσα της δεκαετίας του 1930 που προτρέπει τον πληθυσμό της Γαλλίας να εμβολιασθεί για τη φυματίωση. Το εμβόλιο αυτό (BCG) κυκλοφόρησε για πρώτη φορά το 1921 και χορηγείται κάθε χρόνο σε πάνω από 100 εκατομμύρια παιδιά.

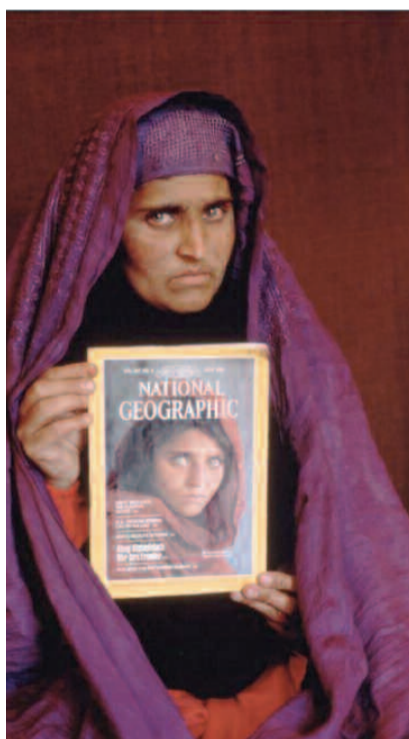
➤ Χάλκινο ιατρικό νυστέρι Ρωμαϊκής εποχής, το οποίο χρονολογείται περίπου τον 2ο π.Χ. αιώνα.

➤ «Σας δίνουμε 1.000 δολάρια αν δεν είναι αληθινή». Γύρω στο 1940 η Nellie (κορίτσι προφανώς με γενετικές ανωμαλίες) έδινε παραστάσεις στο αιδεματικό κοινό περιφερόμενων θιάσων ως το "παιδίσκυλί", γεμίζοντας τα ταμεία τους...

➤ Η αέναη μάχη του ανοσοποιητικού συστήματος με τον καρκίνο: λευκά αιμοσφαίρια (αμυντικά κύτταρα) προσπαθούν να εγκλωβίσουν και να εξουδετερώσουν ένα μεγάλο καρκινικό κύτταρο...

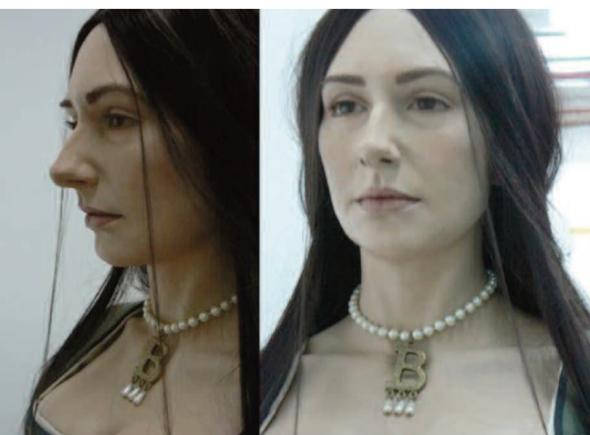
➤ Το 1985 το National Geographic έβαλε ως εξώφυλλο ένα 12χρονο κορίτσι-πρόσφυγα με λαμπερά μάτια που περπατούσε προς το Πακιστάν. Πήρε το όνομα "η Μόνα Λίζα του Αφγανιστάν" και απετέλεσε σύμβολο της προσφυγιάς για πολλά χρόνια. Σήμερα η Sharbat Gula, 44 ετών, με έντονα τα σημάδια του χρόνου και της σκληρής ζωής, επέστρεψε στο Αφγανιστάν, αφού η κυβέρνηση της δώρισε σπίτι, περιουσία και επίδομα, με σκοπό να αποτελέσει νέο σύμβολο επιστροφής πλέον των προσφύγων στη χώρα τους...

➤ Το βασικό κυτταρικό καρκίνωμα/επιθηλιώμα (BCE) είναι ένας αργά αναπτυσσόμενος καρκίνος που αντιμετωπίζεται θεραπευτικά χωρίς να δίνει μεταστάσεις. Αν δεν αντιμετωπιστεί, προκαλεί μεγάλη τοπική καταστροφή του δέρματος, όπως στη σχετική φωτογραφία του 1865, εποχή που είχε πάρει την ονομασία "καρκίνος-τροκτικό"...

➤ Φωτογραφία του 1875, η οποία απεικονίζει νέγρο πατέρα που κρατάει στην αγκαλιά του την κόρη του, η οποία πάσχει από υδροκεφαλισμό, κατάσταση που προκαλείται από αυξημένη πίεση των υγρών του εγκεφάλου κατά τη παιδική, συνήθως, ηλικία...

➤ Αναπαράσταση (από ευρεθέν κρανίο) του προσώπου της Anne Boleyn (1501-1536), συζύγου του Ερρίκου Η' της Αγγλίας, της γυναίκας που χαρακτηρίστηκε ως η βασιλική σύζυγος με τη μεγαλύτερη επιρροή στην ιστορία της Αγγλίας. Ένα εξαιρετικό αποτέλεσμα αρμονικής συνεργασίας ιατρικής, ανθρωπολογίας και γλυπτικής...

Αφορμή**ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ**

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Το Νιξ

» Nathan Hill (μτφρ. Γιάννης Βογιατζής, εκδόσεις Αλεξάνδρεια)

Ήταν ακριβώς η μέρα που χρειάζομαι καταφύγιο σε μια μεγάλη σε έκταση αφήγηση, μεγάλη όπως κυρίως οι Αμερικανοί ξέρουν να τη στήνουν, όταν πήρα στα χέρια μου Το Νιξ. Άφησα στην άκρη το όμορφο αλλά στενάχωρο, με την κυριολεκτική έννοια της λέξης, βιβλίο που διάβαζα γύρισα την πρώτη σελίδα.

Αν ο Σάμιουελ ήξερε ότι η μπτέρα του θα έφευγε, ίσως να έδινε μεγαλύτερη σημασία. Ίσως να την άκουγε πιο προσεκτικά, να την παρατηρούσε πιο στενά, να κρατούσε σημειώσεις για τα σημαντικά πράγματα. Ίσως να φερόταν διαφορετικά, να μιλούσε διαφορετικά, να ήταν ο ίδιος διαφορετικός.

Ίσως να μπορούσε να γίνει ένα παιδί για το οποίο να άξιζε να μείνει κανείς.

Όμως ο Σάμιουελ δεν ήξερε ότι η μπτέρα του έφευγε.

Για τον Σάμιουελ όλα ξεκίνησαν τότε. Βέβαια πέρασαν χρόνια μέχρι να μπορέσει να ορίσει την αρχή των πάντων. Πέρασαν χρόνια μέχρι να αντιληφθεί ότι μόνο τη σημασία της ξαφνικής εξαφάνισης της μπτέρας του, αλλά και του γεγονότος πως μπορεί στη ζωή μας να κρατάμε τον πρωταγωνιστικό ρόλο, όμως δεν παύουμε να παίζουμε ταυτόχρονα δεύτερους και τρίτους ρόλους στις ζωές των άλλων, κάτι που κάνει τα πράγματα πολύ πιο σύνθετα και συγχρόνως επαναπροσδιορίζει τη θέση μας στο σύμπαν, ως απογοήτευση ή λύτρωση. Ανάλογα πώς θα το δει ο καθένας.

Ανάμεσα σε άλλα, εκείνο που λατρεύω στους ικανούς μάστορες της μεγάλης φόρμας, και ο Χιλ, αν και στο πρώτο του βιβλίο, που του πήρε δέκα ολόκληρα χρόνια να το τελειώσει, είναι σίγουρα ένας ικανός μάστορας, είναι η σταδιακή και κλιμακούμενη επαφή με τους ήρωες και τις ιστορίες τους, ο τρόπος με τον οποίο αποκτούν σάρκα και οστά. Οι αποφάσεις τους κρίνονται με βάση τον χαρακτήρα τους και το παρελθόν τους, η επαφή μαζί

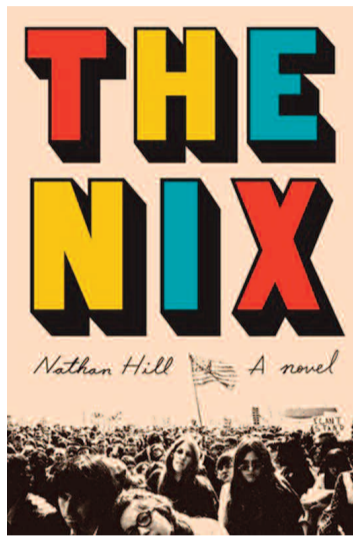
τους αποκτά κάτι το ανθρώπινο, όχι απαραίτητα της ταύτισης και του ρεαλισμού, αλλά της κοινής ανθρώπινης αγωνίας.

Όλες αυτές οι ιστορίες που σαν κισσός τυλίγουν τα κλαδιά τους γύρω από το σώμα της κυρίως ιστορίας, αυτής του Σάμιουελ, οι δεύτεροι και τρίτοι ρόλοι που αποκτούν τη δική τους ιστορία, που πότε πλησιάζει και πότε απομακρύνεται από εκείνη του αποτυχημένου συγγραφέα, που κάποτε θεωρήθηκε ένα από τα σημαντικότερα νέα ταλέντα, εξαιτίας ενός και μόνο διηγήματός του, και έλαβε μια τεράστια προκαταβολή για ένα μυθιστόρημα, και στο παρόν της αφήγησης εργάζεται ως καθηγητής σε ένα πανεπιστήμιο.

Η μπτέρα που τον εγκατέλειψε, η κοπέλα που ερωτεύτηκε στο γυμνάσιο, ο φίλος που πέθανε στο Βιετνάμ, ο πατέρας που ζει τη ζωή των προαστίων, οι συμπαίκτες στο διαδικτυακό παιχνίδι ρόλων, ο εκδότης του και ο Σάμιουελ, που προσπαθεί να κατανοήσει και να εκκινήσει εκ νέου. Όλοι αυτοί συνθέτουν, ο καθένας με το ποσοστό που ο παντογνώστης αφηγητής του χαρίζει, το Νιξ.

Η κατάρα των συγγραφέων που επιχειρούν να γράψουν εκείνο που είναι γνωστό ως το Μεγάλο Αμερικανικό Μυθιστόρημα είναι πως τελικά κρίνονται με βάση το όραμα που ειδικό και απλοί αναγνώστες αποδίδουν στον συγγραφέα. Όραμα, που μάλλον είναι υποκειμενικό για τον καθένα μας, και ίσως όχι απόλυτα ξεκάθαρο και για τον ίδιο ακόμα τον συγγραφέα, αποτελώντας μια συζήτηση παράπλευρη της αναγνωστικής απόλαυσης.

Κάποιοι, που ίσως δεν τους ταιριάζει η μεγάλη φόρμα, βιάζονται σε ανάλογες περιπτώσεις μυθιστορημάτων να μιλήσουν για περιττές σελίδες και αδικαιολόγητη πολυλογία, μοιάζοντας να επιθυμούν μια συνοπτική περίληψη της ιστορίας, αρνούμενοι να επενδύσουν στον χρόνο και τον χώρο που απαιτεί μια ιστορία για να καρποφορήσει, να κορυφωθεί, να αποκτήσει νόημα και ψυχή. Στο τέλος της ανάγνωσης άλλωστε, και με γνώση όλων των ψηφίδων που επέλεξε ο συγγραφέας για να στήσει την ιστορία του, μοιάζει άστοχο να συζητάμε για περιττά

και αναγκαία συστατικά, καθώς ούτε μπορούμε να είμαστε βέβαιοι για όσα το καθένα πυροδότησε μέσα μας, αλλά ούτε και για την τελική στατικότητα της κατασκευής. Είναι, σε έναν παραλληλισμό, όπως όταν διηγούμαστε σε κάποιον ανυπόμονο ακροατή κάτι που μας συνέβη, και επιθυμούμε να σταθούμε στη μία ή την άλλη λεπτομέρεια, που για εμάς ήταν κομβικής σημασίας για την εξέλιξη και την τελική κατάληξη του περιστατικού, ενώ εκείνος, για τους δικούς του λόγους, θέλει απλώς το τέλος της αφήγησης για να πάρει τον λόγο, να πει τη γνώμη του, να συνεχίσει με κάτι που θεωρεί περισσότερο σημαντικό.

Το Νιξ είναι ένα στενάχωρο μυθιστόρημα επειδή είναι αληθινό, γίνονται πράγματα τα οποία δεν θα ήθελες να γίνουν, αλλά ξέρεις καλά πως έτσι γίνονται. Το ποτάμι της ιστορίας κυλάει ορμητικό και παρασέρνει όνειρα και αξίες, η βουή του αποκοιμίζει και μεταφέρει άβουλα πλάσματα, εκεί όμως έρχεται μια αχτίδα ελπίδας, πως κάποια στιγμή θα ξυπνήσεις, θα μαζέψεις τα κομμάτια σου και θα επιχειρήσεις να εκκινήσεις εκ νέου, με όλα τα προγνωστικά εναντίον σου, παρ' όλ' αυτά εσύ θα επιχειρήσεις να εκκινήσεις εκ νέου.

Τελειώνοντας ένα μυθιστόρημα, όπως το Νιξ, νιώθω πάντα ένα συναίσθημα απογοήτευσης, που τελείωσε και δεν έχει λίγο ακόμα, που επιστρέφοντας σίτι δεν θα μπορούσα να κωθώ ξανά σε εκείνη την παράλληλη της ζωής μου ζωή.

Βιβλία**Σαπός Θεού
Ο μυστικός
Μίκης**

Μίμης Ανδρουλάκης

Εκδόσεις: Πατάκη

Ο ιλιγγιώδης στροβιλισμός του Μίκη Θεοδωράκη -μουσικός, πολιτικός, ερωτικός, παιγνιώδης- οδηγεί τον αναγνώστη σε εκατό ζωές, στο

πανόραμα διακοσίων χρόνων, σε εννιά κεφάλαια: Το Γαλάζιο Κορίτσι του Μπουένος Άιρες, Το Γαλάζιο Βαγόνι στο Μεγάλο Κόκκινο Τρένο, Σαν Δυτικός Άνεμος: Από την Τυφλή στη Γαλάζια Οπτασία, Ο Άνθρωπος που ήθελε να γίνει Μπετόβεν συν Βοναπάρτης, Ο Σωσίας σε 33 παραλλαγές, Το Πλοίο Φάντασμα ή Ο Ιπτάμενος Κρητικός, "Πυροβολήστε τα Ρολόγια": Η Ανάληψις, Στις Συμπληγάδες: "Ανδρέα μου!" "Κώστα μου!", Ο Θεραπευτής: Οι Ερινύες Ευμενίδες. "Ο Μίμης, δεμένος πολύτρωπα μαζί μου από την εφηβεία του, με βλέπει πάντα σαν ανοικτό βιβλίο -ο Εσταυρωμένος Διόνυσος- και συμπληρώνει τις δικές του σελίδες με τη δύναμη της γνώσης και της κρητικής του φαντασίας. Ένας ονειρευόμενος "Πυλάδης" εισδύει στα όνειρα και τις ουτοπίες του δικού του "Ορέστη". Τον ευχαριστώ για την πρόκληση και την καινοτομία του έργου "Ο Μυστικός Μίκης". Μίκης Θεοδωράκης

**Το τελευταίο
τρένο από το
Μπουένος Άιρες**

Ερνάν Ρονσίνο

Μετάφραση: Αχιλλέας Κυριακίδης

Εκδόσεις: Ορερά

"Που λέτε, ονειρεύομαι τρένα. Τρένα που εκτροχιάζονται. Πριν πέσουν, τραμπαλίζονται. Σπάνε τις ράγες. Βγάζουν σπίθες. Και μετά έρχεται εκείνος ο ήχος πριν απ' το οριστικό σταμάτημα, ο στριγκός. Που σε πονάει στα δόντια. Που σ' ανατριχιάζει. Όπως η φαλτσέτα όταν περνάει απ' τη ζώνη του λαϊμού, και το κεφάλι αναριγεί, οι ώμοι αναριγούν, και δεν έχει σημασία αν είναι ο Μπίτσο Σόουσα ή ο γερο-Μπέρμαν, οι ώμοι τραντάζονται σαν τα βαγόνια ενός τρένου που εκτροχιάζεται". Το εργοστάσιο της Glaxo στην επαρχία του Μπουένος Άιρες. Ο οικισμός που γίνεται χωριό και παίρνει τα' όνομά του από την πολυεθνική. Τρεις φίλοι που ανδρώνονται μαζί του. Η ωραία γυναίκα που δεσποζει στα όνειρά τους. Το πάθος που εκτροχιάζεται σε φόνο. Το τελευταίο τρένο που έρχεται διαρκώς απ' το Γκαν Χιλ με την έγχρωμη εκδίκηση του Κερκ Ντάγκλας και τη σκοτεινή προδοσία μιας φίλιας.

**Ζωντανοί
και νεκροί**

Κωνσταντίν Σιμόνοφ

Μετάφραση: Άρης Αλεξάνδρου

Εκδόσεις: Γκοβόστης

Στη δίνη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου οι Γερμανοί προελαύνουν προς τη Μόσχα. Ο Βάνια Σιντσόφ, ένας νεαρός πολεμικός ανταποκριτής, μπαίνει στην πρώτη

γραμμή του πολέμου, τραυματίζεται, αιχμαλωτίζεται και τελικά δραπετεύει, έχοντας απολέσει την αστυνομική και κομματική του ταυτότητα - δηλαδή τα εχέγγυα της επιβίωσής του. Πασχίζοντας να διασώσει την υπόληψή του ως στρατιώτη οδηγείται από μονάδα σε μονάδα, από σύντροφος σε σύντροφο και, παρόλο που η πίστη του στη νίκη της χώρας του παραμένει αταλάντευτη, εκείνο που συχνά κλονίζεται είναι η πίστη του στην ανθρώπινη φύση. Όμως, ο Σιντσόφ, με όλη την αφοσίωση και τις απογοητεύσεις του, δεν είναι παρά ένας άνθρωπος. Ο πραγματικός ήρωας, που προσλαμβάνει επικές διαστάσεις, δεν είναι άλλος από τον Ρωσικό Στρατό. Με σύμμαχο τη μετάφραση του Άρη Αλεξάνδρου, ο Σιμόνοφ συνυφαίνει αρμονικά σε ένα γιγάντιο πλέγμα χαρακτήρες και γεγονότα και κατορθώνει να αποδώσει αυτή την "αδιόρατη σκόνη" που αναπόφευκτα καλύπτει έναν λαό σε περίοδο πολέμου.

**Μπάρντο, Ο
κόσμος τού μετά**

Βάνα Βερούτη

Εκδόσεις: Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη

Σύμφωνα με τα αρχαία πνευματικά "πιστεύω" των βουδιστών μοναχών του Θιβέτ, τα Μπάρντο, τα μυστικά περάσματα του θανάτου, απεικονίζονται και περιγράφονται

λεπτομερώς στη Θιβητιανή Βίβλο των Νεκρών. Πρόκειται για μια μοναδική στον κόσμο πραγματεία αναφορικά με τον θάνατο, που παρέμενε κρυφή στον δυτικό κόσμο μέχρι το 1927.

Στο μυθιστόρημα αυτό τα Μπάρντο περιγράφονται και αναβιώνουν μέσα από τη ζωή της ηρωίδας και των κοντινών της προσώπων, πλέκοντας έναν ιστό όπου τα σύνορα της ζωής και του θανάτου ταυτίζονται και πορεύονται άρρηκτα ενωμένα, χαράζοντας τροχιές στον υλικό και άυλο κόσμο που μας περιβάλλει.

Μέσα από τη ζωή της Λατόγια, της Ιομπέλ και του Ζάλου, τα περάσματα των Μπάρντο αποκαλύπτουν την κοινή πορεία κάθε ψυχής, τόσο στη ζωή όσο και στον θάνατο.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ**“Τα παλιά σπίτια πάντα επιστρέφουν” της Αγγελικής Ροσμαράκη**

Παρουσίαση του βιβλίου της Αγγελικής Ροσμαράκη, με τίτλο “Τα παλιά σπίτια πάντα επιστρέφουν”, θα γίνει την Παρασκευή 5 Ιανουαρίου στις 6 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

“Ο Αφρατούλης στο Λαχανόκηπο” της Ειρήνης Μαθιουδάκη

Παρουσίαση του παιδικού βιβλίου «Ο Αφρατούλης στο Λαχανόκηπο», των εκδόσεων Ίτανος, από τη συγγραφέα και ηχηρική Ειρήνη Μαθιουδάκη, θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 23 Δεκεμβρίου στις 7 μ.μ στον Πολυχώρο «Το Μεγάλο Ο» (Γρηγορίου Έ 69, στο δρόμο της Πυροσβεστικής). Μαζί θα είναι και η ηχηρική Μαρίνα Σχοιναράκη, με την οποία θα πραγματοποιηθούν ορισμένα πειράματα Χημείας με βάση το βιβλίο!